

Nahaja vsak četrtek in velja s poštino vred ali v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 32 Din, pol leta 18 Din, četrta leta 8 Din. Izven Jugoslavije 64 Din. Naročnina se pošlje na upravništvo «Slov. Gospodarja» v Mariboru, Koroška cesta št. 5. — List se dopušlja do odpovedi. Naročnina se plačuje v naprej. Tel. interurban 113.

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

17. številka.

Maribor, 28. aprila 1927.

61. letnik.

Nova vlada in parlament.

Ko smo obhajali praznik Gospodovega vstajenja, je v naši državi padla vlada. Uzunovičeva vlada ni umrla v parlamentu, kjer je pravzaprav tisti kraj, v katerem hira in umirajo vlade. Vlada radikalov in Slovenske ljudske stranke je v parlamentu imela jako življenje, ki ga ji opozicijske stranke kljub največjemu naporu niso mogle vzeti. Njena življenska zmožnost in krepkost je rasla od dneva do dneva, od glasovanja do glasovanja.

Konec tej vladi torej ni prišel iz parlamenta. Luč življenja so ji upihnile sile izven parlamenta. To je treba odločno obsoditi. Naša država je parlamentarna monarhija. Parlament kot politično zastopstvo vseh državljanov mora pri vsaki vladi imeti odločilno besedo. Saj vlada ni nič drugega nego odbor parlamenta, to je njegove večine, za vodstvo državne uprave. Zato se v nekaterih državah vlada voli v parlamentu. V vsaki državi, ki hoče biti parlamentarna in demokratična, se mora postaviti takšna vlada, katero parlament hoče ali s kjo soglašajo. Vlada sme in mora ostati tako dolgo, dokler ima zaupanje parlamenta.

Prejšnja vlada, sestavljena iz radikalov in SLS, je padla na neparlamentaren način. Tako neparlamentarno postopanje se ne da opravičiti s tem, da je bilo treba ministra notranjih zadev Boža Maksimoviča rešiti obtožbe, ki je ležala pred parlamentom ter bi morala priti v razpravo na velikonočni torek. Obtožba Maksimoviča je bila parlamentarna, o njej mora razpravljati in odločevati parlament in ni pravilno, da se takšna razprava kratkomalo s tem onemogoči, da se parlamentarno zasedanje zaključijo. Ministru Maksimoviču je bila s tem storjena slaba usluga, ker se podpira sum, kakor da bi Maksimovič bil kriv ter da beži pred sodbo parlamenta. Maksimovič pa je bil pripravljen stopiti pred parlament ter braniti svoje postopanje kot minister. In če se ne bi bil mogel opravičiti, bi padel on sam, ni pa potrebno, da bi padla cela vlada, ako ne bi bila izjavila svoje skupnosti z Maksimovičem.

Zato je padeč vlade iznenadil vlado, iznenadil stranke, ki tvorijo to vlado, iznenadil tudi opozicijo. Nihče tega ni vedel, niti pričakoval, k večjemu so bili o tem podučeni tisti možje, ki so z Veljo Vukičevičem na čelu sestavili novo vlado na velikonočno nedeljo. Iznenadenje je tudi bilo inozemstvo, ki je zaman ugibalo o vzrokih nenadne vladine spremembe ter nagibalo k tolmačenju, da je naše razmerje do Italije krivo nenadne vladine spremembe. Zato ni čuda, da se je ne samo v naši državi, marveč tudi izven njenih mej začelo bati in šušljati o možnosti vojnih zapletljajev med Italijo in našo državo. Odgoditev našega parlamenta do 1. avgusta je dala dovolj povoda za taka ugibanja. Hvala Bogu, da so se taka ugibanja izkazala kot nepravilna in strah pred morebitnimi vojnimi zapletljaji kot prazen.

Slovenska ljudska stranka je s padcem prejšnje vlade prenehala biti vladna stranka. Cela Slovenija to obžaluje, samo samostalna demokratska stranka s svojima glasilima »Jutrom« in »Domovino«, se tega raduje. S tem škodoželjnim veseljem dokazuje samostalna demokratska stranka, da se je blagor Slovenije tiče še manj nego lanske sneg. Za blagor Slovenije in slovenskega ljudstva je SLS ona dva mesca, dokler je bila na vladi, storila toliko, kakor nobena druga stranka pred njo. To priznavajo vsi sloji našega naroda in tudi nasprotna stranka, samo »Jutrovi« v svoji zagrizenosti in hudobiji zanikajo in lažejo naprej.

Januš Golec:

Vstajenje v hrvatskem Zagorju.

Banda je igrala vse mogoče komade pozno v noč. Krog godcev se je kar trlo godbe željnih Zagorcev; ženske so smele poslušati le od daleč. Piskanje hrvatskih poskočnic je bilo spremljano od strelcev iz topičev ter pištol.

Nikakor ne smete misliti, da so imeli ti zagorski strelci vsi res prave pištole. Kaj še! Eden je streljal iz ključa, zopet drugi si je pritrtil na les kako drugo večjo cev, tretji je pokal iz prikrajsne lovske puške — takozvanega štuca, še le četrti je bil res posestnik prave pištole, v kateri se je užigal smodnik potom kapselna in po udarcu petelina. To strelno orodje so vsi nabijali s stolčeno opeko, da je bolj počilo. Radi več nego sto let nazadnjaške prostosti so bile te zagorske pištole tolikanj nevarne za prste ter obraz. Nekaj let je bilo opaziti, da je bil vsak količkaj mlad Zagorec čokljav na rokah in jih ni silila vojaška oblast v kraljevsko suknjo, dokler niso tudi na višjih mestih zaznali, kje, kedaj in kako izgubljajo ti junaki prste. Ako so manjkali pozneje zagorskemu Hrvat kar trije prsti bodisi na katerikoli roki, je moral k vojakom in v takih slučajih vsikdar na tri leta, da je dobil triletno priliko vežbe v streljanju.

Ko so zamigljale zvezde na nebu, je godba odstavila pihala, nekaj časa so muzikali še pili, a poslušalci so se porazlezi s strelci vred po bajtah.

Vse je bilo veselo ter zadovoljno, niti ranjenci niso jokali, le stari gospod plebanuš, ki je zbiral v mislih pridigo za veliko nedeljo popoldne, je klical žveplo ter ogenj na neposlušne gadine ter magarce!

Veseli zagorskega vstajenja je bilo za moški spol po velikonočnem razhodu na placu končano. Velikonočno jutro je bilo raj blaženosti za Zagorke brez razlike na starost.

Treba namreč poudariti, da je vsak zagorski Hrvat velik prijatelj godbe in ima vsaka župnija svojo bando.

Naša stranka, njeni poslanci in voditelji mirno čakajo razvoja političnih prilik, ki jih je ustvaril prihod nove vlade. To vlado so ustanovili možje, ne pa stranke. Predsednik nove vlade Velja Vukičevič je pristaš Ljuba Jovanovičeve skupine v radikalni stranki, ki je brojala okoli 10 poslancev. Njegov politični kompanjon dr. Voja Marinkovič je voditelj nekdanje naprednjaške stranke, ki se sedaj nahaja v okrilju Davidovičeve demokratske stranke. Obstoje in delovanje nove Vukičevič-Marinkovičeve vlade je torej odvisno od tega, ali bosta radikalna in demokratska stranka podpirali možje, ki so brez znanja in privolenja svojih strank ustanovili vlado. V radikalni stranki, in sicer med Uzunovičevimi pristaši in tudi med Pašičevci, je še vedno veliko protivnosti proti Vukičevičevi vladi, dočim se je začetna nevolja v Davidovičevi stranki nekoliko pomirila.

Kar se tiče naše stranke, zahtevamo od nove vlade, da ne sme vladati brez parlamenta. Odgoditev parlamenta je takšen udarec za parlamentarno načelo, da ga ne more trpeti, kamoli odobriti nobena v resnici ljudska stranka. Prvi korak, ki ga je storila nova vlada, je bil proti parlamentu, katerega je zatvorila zastopnikom ljudstva. Naša zahteva je, da nova vlada to popravi ter da otvori nar. skupščino k izrednemu zasedanju čim prej, gotovo pa pred 1. avgustom.

Naš spor z Italijo se polega.

Naše razmerje do Italije povzroča vladodržcem v državi veliko brige, državljanom pa mnogo skrbi in strahu. Nekateri so grozjam Mussolinija proti naši državi pripisovali tak pomen in takšno moč, da bi mogle dovesti do oboroženega spopada. Zaključenje našega parlamenta, ki je došlo tako iznenada, je pri nekaterih pojačilo in pomnožilo ta strah ter je vsepovsodi dalo povoda za razna ugibanja.

V resnici — in to smemo izjaviti z dostavkom: hvala Bogu — pa stvar ni tako huda. Prilike se niso razvile tako daleč, da bi dobile tako strašno obliko. Za to ne gre hvala Mussoliniju, poglavarju italijanskih fašistov in italijanske države. Ako bi šlo po njegovem, bi se že začel na Balkanu siloviti metež. Italijanski fašizem je skozi in skozi napadalen in osvojevalen tudi na polju zunanje politike. Mussolini sanja o vzpostavitvi nekdanje rimske države, ki je gospodovala v vseh pokrajinah, ležečih na obalah Sredozemskega morja. Zdaj iztegne svojo roko proti tej pokrajini, zdaj proti drugi. Osobito je svoje oči obrnil na Bal-

kan, kjer upa na obilno žetev kot sad razdora med posameznimi balkanskimi državami.

Italija je obilno žela tudi od naše države. Gorica, Trst, Istra, Zader, Reka itd., vse to tvori bogato vsebino italijanske žetve. Z raznimi pogodbami z našo državo si je Italija hotela tako žetev na gospodarskem polju zagotoviti tudi v bodočnosti. Ker je ljudstvo v naši državi začelo pomišljati ter ozbilnejše misliti na obrambo svojih življenjskih interesov, je italijanski fašizem proti naši državi nastopil z obkroževalno politiko. Hoče jo osamiti ter na osamljeno pritisniti, da pristane na italijanske zahteve. V svoje kroge je pridobil Albanijo, katero je s tiransko pogodbo popolnoma podvrnil italijanski nadvladi. Italijanska vlada lovi v svoje mreže Bolgarijo, Grško in Rumunijo; z Madžarsko je sklenila prijateljsko pogodbo, da bi to državo pritegnila v svoje politično območje.

Ti diplomatični uspehi so italijanski fašizem ohrabril, da je v postopanju proti naši državi pustil v nemar vse tiste obzirnosti, ki so v diplomatični borbi običajne. Fašistovski časopisje je v svoji hujskajoči gonji zoper našo državo izbruhalo proti nam toliko strupenosti, da je naposled evropska javnost postala pozorna. Evropa je začela obračati svojo pozornost razmeram, ki vladajo v jugoiztočnem delu evropskega ozemlja. Vse, kar v Evropi sodi nepristransko, je v našem sporu z Italijo stopilo na našo stran. Poslednji čas je tudi Anglija začela korigirati (popravljaliti) svoje stališče napram naši državi.

Angleška diplomacija je zadnje leto podpirala Italijo v njenih zunanje-političnih stremeljenjih. Kajpada jo je pri tem predvsem vodil ozir na lastne politične koristi, ne pa kakšna posebna ljubezen do italijanskega fašizma. Visoko angleško zaščitništvo je fašistovski Italiji pripomoglo do marsikaterega političnega in gospodarskega uspeha. Z uspehi je rastele fašistovski pohlep, ki se ne da brzdati.

Tako je tudi Anglija uvidela, da se naši državi od strani Italije dela krivica, in zato je začela resno razmišljati o tem, kako bi fašistovski pohlepnosti nadelo uздо. Angleško časopisje, ki je prej skoro brezpogojno bilo na italijanski strani, je počelo Mussoliniju očitati njegovo nespravljalivost ter ga svariti, naj napravi z našo državo sporazum, in sicer potem direktnih pogajanj z našo državo. Ako bi se to ne zgodilo, potem ne bi preostalo drugo, nego da se izpolni naša poslednja zahteva, katero med drugimi tudi brani francosko časopisje, da se namreč naš spor z Italijo radi Albanije predloži Društvu narodov. Rožljanje s fašistovsko sabljo je torej rodilo druge sadove, nego jih je pričakoval poglavar italijanskih črnosrajčnikov.

Zasedanje oblastne skupščine v Mariboru.

Ko se je meseca februarja po prvem zasedanju razšla mariborska oblastna skupščina, ko je pooblastila odbor, da sestavi proračun, je malokdo verjel, da se bodo poslanci zopet tako kmalu sestali, da ta proračun odobrijo. Iz Beograda je bilo še kolikortoliko lahko izsiliti sklicanje oblastnih skupščin, a težje je bilo misliti, da bo dal na razpolago tudi sredstva, s katerimi se bodo oblasti lahko upravljale. Da ni bilo v vladi Slovenske ljudske stranke, pa bi bilo tudi ostalo samo pri začetku, potem bi pa oblastne samouprave čisto sigurno zaspale.

SLS je kljub temu, da je bil proračun že pred njenim vstopom v vlado sestavljen, z amandamenti v finančnem zakonu dosegla, da je država prepustila oblastnim samoupravam isto moč in oblast, kakor so jo imele bivše av-

strijske dežele, prepustila pa jim je tudi vse dohodke, katere je pobirala na račun deželnih doklad. Mariborska oblastna skupščina ima sedaj isto oblast, kakor bivši deželni zbor v Gradcu, sme sklepati nove deželne zakone, sme nalogati ali lajšati deželne davke, dobila je v last vso bivšo deželno avtonomijo. SLS je samo s par mesečno udeležbo v vladi dosegla za obe slovenski oblasti skoro popolnoma isto avtonomijo ali samoupravo, za katero se je naš narod že toliko let boril. Oblastne samouprave so že pričele delovati, ker jim je s sprejetjem prvega proračuna narodna skupščina dala na razpolago potrebna sredstva.

Prvi dan zasedanja.

Poslanci so se zbrali v Mariboru že v torek, 19. aprila. V sredo, 20. aprila se je zasedanje pričelo, in sicer to pot

Hrvat bi se odrekal rajši na samo Veliko noč pečenemu puranu ter vinski kislici, le muziki ne!

Ako so godbena pihala tako privlačna za muškarce, kaj še le za ženske.

Ko je udarila na katarinski farni cerkvi ura štiri zjutraj, so se oglasili v pritrkavanju zvonovi in v tem hipu so bile vse Zagorke kar v srajcah pred bajtami in poslušale že ne toliko ubrano zvonjenje, ampak znale so, da pride za godbo bronca ona na pleh ter boben.

Stolp sv. Katarine ima takoj pod streho hodnik in na tem je sviral banda, da je bilo slišati njene zvoke po celi fari. Eden komad zvonovi, družega banda in tako je šlo do šeste ure zjutraj. Celi dve uri si videl po celem Zagorju pred bajtami ter hišicami vse belo žensk, ki so kot pribite poslušale muziko in ti dve uri sta jim bili prava velikonočna nedelja, o kateri so potem sanjale in si pripovedovale celo leto, dokler se ni zopet povrnila.

Katerinski g. plebanuš je služil ob 7. uri zjutraj na velikonočno nedeljo peto sv. mašo brez pridige. Popoldne ob 3. uri so bile večernice s pridigo. Zagorci so se udeležili obeh pobožnosti polnoštevilno, akoravno jim ni svirala več banda in tudi pištole niso kalile miru cerkvene svečanosti. Pri Vstajenju so streljali katarinski fantini, na Veliko noč popoldne s prižnice pa g. pleban. Do velikonočnih večernic je stari gospod že natanko pozvedel za imena vseh ranjencev in koliko prstov je odneslo temu ali onemu. G. pridigar je bil močne ter visoke postave, a tudi njegov glas je bil kot strel iz topa. Ni štedil z izrazi, ampak so deževali na takrat že skesane zagorske strelce hudourniki — gadin, magarcev, lopovov itd., ki oskrunjajo slovesnost Vstajenja s krvjo!

Plebanove srdite besede so pač držale le do druge velike sobote, ko se je zopet streljalo, frčali človeški prsti po katarinskem placu, kričale ženske, rohneli plebanuš; a zagorski strelci pa so govorili glasno: »Zato je pa pop (duhovnik), da se srdi!«

Bogzna koliko let so pozdravljali Katarinčani vstalega Zveličarja na ravnokar opisani način, pa se je obrnila ta krvava proslava naenkrat na drugo — dostojno ter ne več s krvjo oštrotano plat.

Stari g. pleban se je že tako nagnil k majki zemlji, da ni mogel več vršiti vseh napornih dušebrižnih poslov. Prosil je za duhovniško pomoč in poslali so mu mladega kaplana, ki je še danes znan po katarinski fari pod imenom — gospodin Marko. Bil je že v mladosti prijazen dušni pastir, pobožen, dober pridigar in si je prav kmalu osvojil ter zasigural srca vseh župljanov. S katarinške prižnice niso več frčale med vernike gadine ter magarci, ampak — preljudi ter predragi mi zagorski narod. Toraj ljubili so Katarinčani svojega gospodina Marka, so mu bili udani, ga spoštovali ter tudi poslušali vsak njegov še tako malenkosten opomin. Besede g. Marka so prišle od srca in segale do zagorskih seljaških src.

Oglasila se je zopet velika sobota in cela fara je plavala v veselju, ker bo vodil Vstajenje ljubeznivi ter pri-ljubljeni gospodin Marko in ne več zadrežasti stari pleban, ki je bil že tako slab, da niti v cerkev ni več mogel.

Si pač lahko predstavljate, da so tudi zagorski strelci bili za Vstajenje vsi pripravljeni s pištolami in uverjeni, da za ta svoj strelni posel ne bodo na Veliko noč popoldne raz svetega mesta: gadine, magarci ter lopovi, ampak mili in preljudi seljaški dečki!

Nebo je stalo pripravljeno pred glavnimi vrati katarinške cerkve, nebonože z visoko podvihanimi hlačami, plac nabito poln praznično oblečenih vernikov, izpred božjega groba se je oglašil sladko doneči glas g. Marka: Kralj nebesni Zavzvončkali so zvončki, školnik in pevci so nadaljevali velikonočno pesem, monštranca je že bila pod nebon, pred nebonom pa ne zagorskega Vstajenja in Velike noči — bande. Izpod neba je dal g. Marko nekako znamenje in iz cerkve je prikoralakala polnoštevilna katarinška banda v uniformah, brez instrumentov, še muštačasti Stefek ni nosil pred seboj bobna. Banda brez go-

začasno v kazinski dvorani. Ob 10. uri dopoldne je predsednik g. dr. Josip Leskovar otvoril sejo in pozdravil navzočega velikega župana g. dr. Schaubacha in njegovega tajnika g. Malešiča. Tudi poslanci so g. velikega župana živahno pozdravljali z živijo-klici. Na vse je vplivalo jako dobro, da se sej skupščine udeležuje tudi veliki župan, dočim se je prejšnji veliki župan dr. Pirkmajer za skupščino malo zmenil ter poslal celo na otvoritveno sejo samo svojega namestnika.

Predsednik je nato poročal, da je odložil mandat radikalni poslanec dr. Rudolf Ravnik, na njegovo mesto pa je bil poklican dr. Mühleisen iz Maribora, ki je takoj nato položil slovesno prisego. Zatem se je vršila volitev še četrtega skupščinskega tajnika, tako, da se pri vsaki seji vedno po dva zamenjujeta.

Delo oblastnega odbora.

Dalje je predsednik poročal o delu oblastnega odbora med časom, ko ni skupščina zasedala. Delovanje oblastne skupščine je zagotovljeno s finančnim zakonom, istotako je rešeno vprašanje imovine bivše dežele Štajerske, ki preide sedaj na mariborsko oblast, skupščina sme spreminjati vsi bivše deželne uredbe in zakone. Vprašanje imunitete oblastnih poslancev kakor tudi vprašanje proste vožnje po železnici še ni rešeno.

O uspehih boja proti metljivosti je poročal g. Marko Krajnc. Oblastna skupščina je najela posojilo 200.000 Din, da priskoči na pomoč kmetom, ki jim je ta živinska bolezen povzročila ogromno škodo. Dalje se je oblastna skupščina obrnila na veliko županstvo za podatke, na podlagi katerih se bo izvršil sklep oblastne skupščine proti metljivosti. Ker je država nakazala 70.000 Din za nakup Distola, je oblastni odbor počakal, da je bila ta vsota izčrpana. Pozneje je država prispevala še 45.000 Din, v celoti torej 115.000 Din, oblastna skupščina pa je nakazala 90.000 Din. S tem je bilo zaenkrat zadoščeno potrebam. V mariborski oblasti je 233.723 goved, od teh je obbolelo 10.098 glav, poginilo 1007 glav, zaklanih je bilo 2775 glav, ozdravilo je 4170 glav, ostale pa so še bolne.

Predlogi naših poslancev.

Ko je tajnik g. Hrastelj prečital vse predloge ter so se izročili odsekom v pretres, je g. predsednik javil, da prehaja k glavni točki, k proračunu oblastne samouprave.

Proračun.

G. predsednik je pojasnil smernice, ki so vodile oblastni odbor pri sestavi proračuna. Temeljno načelo je bilo: nobenih novih davkov — naše ljudstvo je že itak preobremenjeno. Država mora dati oblasti na razpolago deželne doklade, katere pobira in s temi sredstvi se bo storilo za enkrat dovolj.

Oblastni odbor je stal pred težko nalogo. Ni imel nobenih podatkov o potrebščinah posameznih okrajev, navezan je bil edino na predloge poslancev in na podatke, katere je dobil od velikega županstva. Izprva je imel v načrtu, sestaviti proračun tako, da bo le nekako dopolnilo k državnemu proračunu ter se bo oziral na one potrebe, za katere država ni predvidela nobenih sredstev. Kasneje se je prvotni načrt zavrgel, odbor se je postavil na stališče, da prevzame oblastna samouprava v svoje roke delo, katerega je vršila država, zato pa ji mora država odstopiti tudi primeren del dohodkov.

Po teh uvodnih besedah k proračunu je predsednik zaključil dopoldansko sejo. Med časom do nadaljevanja seje so se konstituirali posamezni odseki, in sicer sledeče:

Posamezni odseki imajo 9 članov. Na podlagi sporazuma med vsemi strankami se je določilo, da ima SLS v vsakem odseku 6 članov in 6 namestnikov, opozicija pa tri člane in tri namestnike.

Člani proračunskega in finančnega odseka so: dr. Veble, Bruderman, dr. Goričan, Jože Stabej, Alojz Sagaj in Vrščič od SLS, Petovar (SDS), Petejan (soc.) in en radi-

čevce. Načelnik in poročevalec je dr. Veble, tajnik Jože Stabej.

Člani odseka za oblastne uredbe: dr. Anton Ogrizek, Jože Stabej, dr. Mühleisen, dr. Schaubach, Levstik, Ovčar od SLS, dr. Novak (SDS), Bartol (radičevce), Ivan Majerič (radičevce). Načelnik dr. Ogrizek, tajnik Ovčar. Poročevalec dr. Schaubach.

Odsek za prošnje in pritožbe: načelnik Dav. Kranjc, tajnik Peter Rozman, Albin Janžekovič, Litrop, Štrucelj, tajnik Turk — (SLS). Štefan Godina (SDS), Ivan Majerič (radičevce).

Odsek za socialno politiko: Načelnik in poročevalec Sagaj, tajnik Uranjek, Kores, Rozman, Osterc, Čuš (SLS), dr. Odič (radičevce), Grčar (soc.), Perkovič (soc.).

Kmetijski odsek: Načelnik in poročevalec Miloš Levstik, Horvat, Čuš, Pirnat, tajnik Janžekovič, Šerbinek od SLS, Finžgar (SDS), Kuhar (radičevce), Doblaž (radič.).

Poročilo finančnega odseka.

Popoldne se je skupščina zopet sestala k zasedanju. Poročilo o proračunu je podal v imenu finančnega odseka g. dr. Veble. Ponovil je še enkrat smernice, ki so vodile odbor pri sestavi proračuna in katere je podal uvodoma že g. predsednik.

Finančni odsek je razpravljal o proračunu na štirih sejah, in sicer sta se vršili prvi dve 10. in 11. pr. m., drugi dve pa 19. in 20. aprila. Prvotni proračunski predlog se je v mnogem razlikoval od sedanjega, ki je sestavljen na principu enotnega sistema.

V proračunu je bilo prvotno določenih rednih izdatkov 22,649.942 Din, izrednih izdatkov pa 8,000.000 Din, skupno 30,649.942 Din.

Vsota rednih in izrednih izdatkov je narasla, ker so v predlogu vpoštene tudi potrebe in zahteve Medžimurja in Prekmurja, ki so bile prvotno izpuščene, ker odbor ni dobil potrebnih podatkov. Tudi predlogi in prošnje, dalje zaostanki, katere dolguje država okrajnim zastopom in polnicam, vse to je vplivalo na zvišanje izdatkov.

Med rednimi izdatki predvideva proračun za splošno oblastno upravo 2,503.790 Din, za javna dela 25,938.000, za kmetijstvo 7,073.264 Din, za zdravstvo 13,632.696 Din, za prosveto 1,291.000 Din. Med izrednimi izdatki je določeno za ceste 5,259.408 Din, za zdravstvo 6,500.000 Din, za nepredvidene in izredne potrebščine, za regulacije, elementarne nezgode, pobijanje brezposelnosti 10,000.000 Din. V celoti znaša predlog proračuna 50,424.635 Din rednih in 21,759.408 Din izrednih izdatkov, skupno 72,184.043 Din.

Sklepi finančnega odseka.

Dr. Veble je nato prečital sklepe finančnega odbora.

1. Oblastni odbor se pooblašča, da oskrbi prostore za skupščino, oblastni odbor in za urade;
2. oblastni odbor se pooblašča nastaviti najpotrebnejše uradno osebje;
3. članom glavnega odbora se odobri mesečno 4000 D nagrade, toda le od onega časa dalje, ko prične odbor redno delovati. Člani odbora izgube pravo na poslanske dnevnice, ko začnejo prejemati nagrado. Predsednik odbora prejema nagrado, kakor ostali odborniki in še 1000 dinarjev mesečne funkcijske doklade;
4. finančni odsek je sprejel sklepe, ki omejujejo izdatke oblastnega odbora, in sicer: vsaka izprememba v proračunu in vsaka poraba splošno nedetajliranih kreditov se sme izvršiti samo z vednostjo finančnega odseka;
5. potni stroški poslancev se zaračunajo tako, da prejema poslanci izven Maribora za potovanje z nad šesturno zamudo 150 Din, za zamudo pod 6 ur 100 Din, dalje stroške za prevoz po železnici v II. razredu in prevoz z avtomobilom ali vozom do postaje.
6. Oblastni odbor se pooblašča, da podvzame vse korake, da država prepusti oblastni samoupravi potrebne stalne davčne vire za kritje potrebščin.

Vsak je dobro znal, da jim je to zagodel mili ter obče spoštovani gospodin Marko; a nikdo tega ni rekel, ampak vse je le čakalo v pekoči radovednosti, kako bo na velikonočno nedeljo zjutraj, ko se začne ob štirih velikonočni raj za Zagorke.

Katarinški veliki zvon je oddal štiri udarce. Razleglo se je po hrvaškem Zagorju vabeče pritrkavanje. Pred hišicami vse polno žensk, ki so že migale z ušesi v poželenju ter hrepenenju po zvokih muzike, ki je morala zadoneti in utešiti uho, saj je bilo videti, kako hodi banda okrog po hodniku pod streho zvonika. Nestrpne ženske so se očehalevale in bile glasno nevoljne, ker je trpelo pritrkavanje preveč dolgo in bodo prikrašane na muziki. Zvonovi so utihnili. Zagorke so si natezale ušesa z rokami, da bim jim čimprej pobožal razdraženo uho udar na Štefekov boben; a roke so omahnile, spustile ušesa, ker na stolpovem hodniku je zablisnilo šestnajstkrat in padel je iz 16 cevi ravno tako gromovit strel kakor včera med procesijo in pozneje v temno noč na placu. Strelu je sledilo trjančenje, temu zopet strel in tako do šeste ure zjutraj, ko je bilo pri kraju žensko velikonočno veselje.

Zagorke so vse znale, da jih je pogljal iz velikonočnega raja muzike njihov miljenec, gospodin Marko, vendar nobena ni tega izrekla na glas. G. Marka niso obsodili z jezikom na velikonočno soboto smeli strelci, ne sicer gostobesedne Zagorke; vse je že komaj čakalo zadnjega dejanja zagorske velikonočne igre — popoldanske velikonočne pridige.

Ko so padali s prižnice župne cerkve sv. Katarine v Zagorju prihi o gadinah, magarcih ter lopovih, katere je metal stari plebanuš, je bil poln ta hram božji vernikov; to velikonočno nedeljo popoldne je bilo svetišče natrpano strelec, ki so imeli letos vsi cele prste in neobžgane obraze in še vedno polne pištole in deklet ter žen, ki so stale

S tem je dr. Veble končal svoje poročilo in predsednik je nato poročal, da so se odseki konstituirali.

Tajnik g. Hrastelj je nato prečital nekatere novovložene predloge, med katerimi so zlasti važni predlogi prekmurskega poslanca Baša in tovarišev; v teh predlogih so upoštevane najnujnejše gospodarske, zdravstveno-socialne in kulturne potrebe Prekmurja. Nujne predloge so vložili poslanci Blekač in tovariši za popravo ceste Luče—Solčava in Miloš Levstik za popravo porušene škarpe ob Savinji pri Grižah. Ker je bil dnevni red izčrpan, je predsednik sejo zaključil.

NADALJEVANJE SEJE IN RAZPRAVA O PRORAČUNU.

V četrtek, dne 21. t. m. se je skupščinska seja nadaljevala. Na dnevnem redu je bila splošna razprava o proračunu, za katero se je prijavilo od vsakega kluba po nekaj govornikov. Razprava je bila mestoma precej burna, ker so govorniki iz opozicije, zlasti glavni govornik demokratov in socialistov, govorili nestvarno. Govor socialističnega poslanca Grčarja je bil izpolnjen s samimi neresnimi zavijanji, govoril pa je tako zmeden, da se še nazadnje sam ni več spoznal ter je v enem stavku nekaj grajal in napadal, čez malo časa pa je prav isto stvar zopet hvalil. Zato je tudi dobil pošten odgovor od našega poslanca g. Hrastelja, ki mu je vrgel v obraz, da je bil njegov govor samo navadna demagogija, ter je hotel z njim samo hujskati in razburjati uboge delavce, katere socialisti neoprestano vlečejo za nos.

Prvi je govoril zastopnik samostojnih demokratov dr. Baričević iz Medžimurja. Govor je bil tak, kakor smo ga od demokratov pričakovali. Nič mu ni bilo prav, v proračunu mu je vsega manjkalo, pa ni mogel povedati, kaj bi pravzaprav moralo biti v njem, da bi bilo prav. Bilo je smešno, ker je ravno načelnik demokratskega kluba gosp. Lovro Petovar v finančnem odseku glasoval za proračunski predlog, njegov tovariš pa je potem na seji govoril proti. Petovarju je bilo to jako sitno. Baričević se je zavzemal tudi za nove davke, ker s tem, kar bo dala država, se baje ne bo moglo ničesar doseči. Očitil je, da je skupščina nemogoča za delo, ker so v njej samo kmetje, ki ničesar ne razumejo.

Odgovarjal mu je poslanec SLS dr. Ogrizek. Opozoril je najprej na zmedenost, ki vlada v demokratskem klubu, ko načelnik glasuje za proračun, njegov tovariš iz kluba pa pozneje proračun graja. Dalje je povdarjal težave, katere je imel odbor s sestavo prvega proračuna. Odločno je zavračal očitaje predgovornika, da je oblastna skupščina nemogoča za resno gospodarsko delo. S tako kritiko, kot jo je imel dr. Baričević, se očitvidno hoče delo skupšč. ovirati in onemogočiti. To bi bilo pač gotovim strankam prav, ki so samo za centralizem, ki nam je prinesel že toliko gorja.

Za dr. Ogrizekom je nastopil dr. Odič, kot zastopnik radičevcev. Govoril je precej stvarno. Dasi nerad, vendar je bil prisiljen priznati, da je zasluga SLS, da se je oblastna skupščina sploh sklicala in da lahko dela. Poslanci SLS so s sestavo proračuna pokazali, da v resnici znajo zastopati koristi ljudstva. Prosil je, da se zavzamejo tudi za Medžimurje. Priznanje radičevca delu naših poslancev je laskavo, tem bolj, ker Radič sam tako blati našo stranko.

Kot tretji govornik je nastopil dr. Kečkeš iz Medžimurja, poslanec Hrvatske ljudske stranke. Zelo ostro je napadel demokrate ki v Medžimurju širijo vesti, da hočejo Slovenci celo Medžimurje posloveniti. S tem begajo ljudstvo in sejejo sovraštvo med oba naroda. Govoril je nato o potrebah Medžimurja. Razmere so tam zelo žalostne, kraji so močvirni in nezdravi, trahom, malarija in jetika razsajajo. Na trahomu, ki človeka oslepi, je bilo koncem leta 1926 bolanih 5900 oseb.

Nato se je prijavil k besedi veliki župan g. dr. Schaubach, ki je pojasnil nekatere pritožbe govornikov iz Medžimurja.

v jutranjem svitu pred bajtami na pol oblečene dve uri ter migale z ušesi v hrepenenju po muziki — zaman!

Mili gospodin Marko je stopil na prižnico in govoril od lastnega srca do src navzočih, da so pozabili fantje na pištole, ženske na ono dveurno očehavanje v pričakovanju muzike, ker vsem so polzele po obrazih solze ginjenja, saj so slišali v tako ganljivo nakitenih besedah, kako so oni bedni zagorski narod — ljudstvo vstajenja v Gospodu — kulture in svobodne bodočnosti. Med spodbudo k trajnemu vstajenju se ni dotaknil gospodin Marko niti z besedico streljanja ter katarinške bande, šele po pridigi, ko so si Zagorke brisale solze in so migali Zagorci od ginjenosti z mustačami, je g. Marko povdaril pohvalno, da ni obležal letošnjo veliko soboto na katarinškem placu niti eden odstreljeni zagorski prst, da se ni prehladila niti ena Zagorka v velikonočni jutranji zarji in v nagrado bo svirala drugo leto na veliko soboto ter veliko nedeljo zjutraj — banda pod pogojem, da ohrani celce prste fantje, da bodo tiho pri procesiji ženske, ker sicer banda ne bo pihala — ampak zopet — streljala!

Zadovoljni so bili Katarinčani z govorom gospodina Marka, vesel je bil te zmage nad streljanjem tudi že čisto onemogli gospod plebanuš, le toliko je pripomnil pri mali južini tovarišu, da bi bolj držalo, ako bi bil ob koncu govora še ustrelil v zagorska ušesa besede: Čuvajte se gadi in magarci, ako boste zopet streljali in babe kričale, bo tudi banda streljala in ne svirala!

Gospodin Marko je dosegel svoj namen brez zmerjanja. Drugo veliko soboto je banda svirala, Zagorcem so ostali celi prsti, Zagorke si niso natezale zastoj ušes na velikonočno jutro proti katarinškemu zvoniku, ker banda je svirala in svira gotovo še tudi danes, ko je zadrezasti g. plebanuš že davno pod majko zemljo in vodi Katarinčane v procesiji brez pištol in ženskega krika že danes tudi priletni, a še vedno mili gospodin plebanuš Marko.

(Konec.)

Za njim je govoril socialistični poslanec Grčar. O njegovem govoru smo že uvideli omenili, kakšen je bil. Pripomniti še moramo, da je ta gospod zahteval, da se na vsak način vpeljejo novi davki. Socialistom je pač malo mar za kmetjsko ljudstvo, katerega davki že itak dovolj gulijo. To bi bilo lepo, če bi nam gospodarili socialisti. Po enem letu bi pogladi vse gospodarje na boben.

Socialisti Grčarju je odgovarjal poslanec Hrastelj. Njegov krepak in oster odgovor je žel zasluzeno splošno odobravanje. G. Hrastelj je odločno nastopil proti takemu lahko-miselnemu govorjenju, da proračun ni pravilen, da se ne skrbi dovolj za ljudstvo. Socialisti govorijo to samo za to, da hujkajo, če pa imajo priliko, da z lastnim delom pokažejo, kaj znajo, potem pa povsod odrečejo. Naši ljudje dovolj dobro poznajo gospodarstvo socialistov v občinah Mežica in St. Janž na Drav. polju, ki dokazuje, da znajo socialisti samo lepo govoriti. Tudi v Mariboru jih poznamo. Tri leta so imeli občino v svojih rokah, Grčar sam je bil župan, pa niso ničesar storili, niti ene hiše niso pozidali, dasti je silno primanjkovalo stanovanj. Samo nove davke so vedno nalagali. Ko pa je prevzela občino v svoje roke SLS, se je takoj poznalo, da zna drugače gospodariti. Lani je pozidala dve veliki hiši, letos zopet zida štiri hiše, ceste so v redu — povsod se vzorno gospodari, socialisti pa sedaj kričijo po svojih shodih, da je bilo pod njimi boljše. Tudi v oblastni skupščini bi delali isto, pa naše ljudstvo hvalabogu dovolj dobro pozna ter jim ne bo nikoli nasledilo.

Za Hrasteljem je govoril kot zastopnik nemške manjšine dr. Mühleisen, ki je izvajal, da bo glasoval za proračun, in nato še socialist Petecan, ki je skušal ovreči očitke poslancev Hrastelja, kar pa se mu ni posrečilo.

Po končani splošni debati je podal še enkrat referent dr. Vebler glavne smernice, ki so vodile oblastni odbor, da je predložil tak proračun. Zavračal je posamezne očitke opozicije, tako očitke Baričeviča, Grčarja in Petecana in jih pozval, naj priznajo, da v danih razmerah sami ne bi mogli boljše napraviti. Pojasnila, ki so bila še potrebna, je točno podal. Nato pa, preden se je prešlo na glasovanje, je predsednik dr. Leskovar prekinil sejo za pet minut, da se klubovi načelniki razgovore o glasovanju. Po končanem razgovoru, ki je določil dvojno glasovanje, za proračun kot tak in za zaupanje predsedstvu posebej, se je glasovalo:

Za predlog proračuna so glasovali vsi navzoči, nihče proti. — Za zaupanje predsedstvu pa vsi, razen dveh socialistov in štirih demokratov.

Podrobna razprava o proračunu.

Takoj nato se je začela podrobna razprava o proračunu. Posamezna poglavja proračuna so govorniki temeljito obdelali. Razpravljalo se je najprej o proračunu za oblastno upravo, potem o javnih delih, nato o kmetijstvu; dalje o zdravstvu in socialnem skrbstvu in končno je prišlo na vrsto poglavje o obrti, trgovini in industriji. Opozicija se je razprave le malo udeleževala. Pokazalo se je sedaj, kako ogromna razlika je med našimi poslanci in poslanci, katere so poslale nasprotna stranke v skupščino. Ko se je pri splošni razpravi demokrat dr. Baričevič tako pomilovalno izrazil o naših poslancih, češ »saj so sami kmetje«, je pa sedaj imel priliko gledati in strmleti, ko so ti kmetje vstajali eden za drugim, govorili mnogo boljše, kakor on ter stavljali predloge, ki so bili tako tehtni in tako dobro pripravljani, da se jih je moralo upoštevati. Vsak poslanec je v svojem govoru podal in razložil potrebe okraja, katerega je zastopal. Videlo se je, da imajo res smisel za potrebe, da se pa tudi zavedajo svoje poslanske dolžnosti ter bodo koristili svojih volilcev dobro zastopali. Nasprotno pa so od poslancev opozicije govorili, in še to kratko, samo načelniki klubov, dočim so vsi drugi molčali. Po razpravi o posameznem poglavju se je vršilo glasovanje. Vsako poglavje bilo soglasno sprejeto, ker so nazadnje tudi nasprotniki uvideli, da se pri svojih volilcih še bolj osovražijo, če bi proti glasovali ter s tem samo pokazali, da jim je malo mar za koristi ljudstva.

Prvo poglavje bilo skoro brez razprave soglasno sprejeto. Nato je odgovarjal poslanec Marko Krajnc na vprašanje medijumskih poslancev o uspehu boja proti metljavosti. Predsednik je nato prekinil sejo.

Javna dela.

Popoldne se je seja ob pol štirih zopet nadaljevala. Na vrsto je prišla razprava o proračunu za javna dela. Govorilo je zelo mnogo govornikov, osobito od SLS. Za vsak okraj je govorilo po več poslancev ter zahtevalo, da se v proračunu vpoštevajo najnujnejše potrebe.

Poslanec Rajh je govoril o nevarnosti, ki preti vsled poplav Mure. Zahteval je, da se Mura nemudoma prične regulirati. Oblastni odbor naj imenuje posebno komisijo, ki bo najbolj ogrožene kraje pregledala.

Poslanec Levstik je opozoril na razdiralno delo Drave, ki neprestano izpodjeda bregove in menja strugo. S tem dela velikansko škodo. Država je določila za regulacijo te reke kredit. Naj oblastna skupščina posreduje, da bo kredit čim prej izplačan.

Dr. Ogrizek je nato izjavil, da je v Gradcu pri deželni vladi še izza časov pred vojno mnogo načrtov za regulacije rek in potokov, za graditev novih cest in železnic, katere je dala izgotoviti bivša štajerska dežela. Te načrte naj se dobi nazaj, s čemer se bo prihranilo veliko stroškov.

Poslanec Sagaj je opozarjal na škodo, katero so napravili zemeljski plazovi ter zahteval podoro. — Poslanec Blekač je govoril o škodi, katero je napravila Savinja v Solčavi. Ta kraj je popolnoma odrezan od ostalega sveta, ker je voda razdrila cesto tako, da je vsak promet nemogoč. Zahteval je nujno pomoč, tem bolj, ker je sosednja Avstrija vsem obmejnim krajem, ki so bili po povodnih oškodovani, že zdavnaj pomagala in v prav izdatni meri.

Poslanec Guzej je govoril o potrebi regulacije Mislinje, katero je pričel regulirati slovenjeograški okrajni zastopar na žrtvoval že 300.000 Din. — Poslanec Litrop je opozarjal na škodo, katero dela Mura v Prekmurju.

Poslanec Čuš je nato priporočal, da se prične regulirati Pesnica, da se s tem rešijo velikanski travniki, ki so se v Pesniški dolini izpremenili v močvirja.

Poslanec dr. Schaubach iz Slov. Bistrice je zahteval regulacijo hudournikov v svojem okraju ter priporočal, da se naj najprej izgotovi podroben načrt za regulacijo vseh rek in potokov, naj se ugotovi, koliko bi to stalo in potem naj se najme potrebno investicijsko posojilo. — Poslanec Uranjek je govoril kakor poslanec Levstik o regulaciji Savinje, poslanec Rozman pa je opozarjal na žalostno stanje cest v Haložah. Zahteval je, da se poda pomoč po plazovih oškodovanim.

Poslanec Kugovnik je zagovarjal najetje posojila za regulacijo rek ter nato podal sliko javnih naprav v prevaljsko-marenberškem okraju. Ceste so tu uničene, ker jih ni nihče ne popravljaj, mostove je odnesla povodenj. V okraju se mora ustanoviti cestni odbor, ki bo ceste vzdrževal v redu. Pomagati se mora tudi cestarjem. Enako se mora regulirati tudi Meža, katero je nameraval koroški deželni odbor že pred vojno regulirati ter so bili že vsi načrti gotovi.

Poslanec Janžekovič je nasvetoval, naj se imenuje posebno komisijo, ki bo na licu mesta proučevala, kaj je potrebno za ukrepanje. V komisiji naj bo kot član vedno tudi poslanec dotičnega okraja.

Posl. Napotnik je govoril o potrebah konjiškega okraja. Popraviti je treba ceste, regulirati Dravinjo in Žičnico. — Posl. Mlešič je zagovarjal potrebo regulacije potoka Polska. — Posl. Bruderman je podal nasvete, kako naj se ravna s cestami.

Ko so govorniki to poglavje vsestransko objasnili, ga je predsednik dal na glasovanje in proračun je bil soglasno sprejet.

Kmetijstvo.

Tudi o tem poglavju je bila razprava zelo natančna in dolga. Na vprašanje o uvozu ponarejenega vina je podal g. veliki župan dr. Schaubach izjavo, da je ukazal strogo preiskati vse dalmatinsko vino, ki se uvaža ter konkurira z domačim pridelkom.

Poslanec Čuš je nasvetoval naj se zadrugam daje mesto podpora brezobrestno posojilo. Dalje je ugotavljal, da izkazujejo državne trtnice, ki so sedaj prešle v deželno last, velik primanjkljaj, ki ni opravičen. To dokazujejo dobre kupčije, katere delajo trtnice, ki so v privatnih rokah.

Poslanec Janžekovič je načel važno vprašanje saditve šmarnice. Ugotavljal je, da je zakon v tem oziru preveč strog, ker zahteva, da se šmarnico popolnoma iztrebi do leta 1930. Ker se ne more šmarnice spraviti v denar, si sama zadaje smrt. Govoril je nato o ljubljanski kmetijski razstavi, o žrebčarni v Ljubljani. Priporočal je tudi brezplačno oddajo dobrih matičnjakov revnim slojem.

Poslanec Guzej je priporočal osnove vzornih kmetij v srezih, kjer se naj posebno goji bikoreja. Osnujejo in podpirajo se naj bikorejske zadruge.

Poslanec Rozman je govoril o pomanjkanju dobrih plemenskih bikov v ormoškem okraju in Haložah. Priporočal je ustanovitev strokovne šole za viničarje, viničarske in sadjarske tečaje in sadjarske zadruge.

Proračun za kmetijstvo je bil nato soglasno sprejet.

Zdravstvo in socialno skrbstvo. — Država izroči bolnice in zdravilišča oblastni samoupravi.

V začetku razprave o tem poglavju je predsednik prečital sledeči dopis ministrstva za narodno zdravje v Beogradu:

Vsem bolnicam in zavodom v oblastni samoupravi mariborski! Ministrstvo narodnega zdravja odreja, da se vse bolnice in zavodi za onemogle, kopališči Rogaška Slatina in Dobrna tekom tega budžetnega leta predajo v upravo oblastnemu odboru. Inspektor ministrstva narodnega zdravja v Ljubljani bo to izvršil. Krediti, določeni v budžetu za leto 1927-28, ki so namenjeni tem ustanovam, se dajo oblastni samoupravi na razpolago. Okrožni zdravniki spadajo pod kompetenco oblastnega odbora.

Temu je sledilo viharno ploskanje vseh poslancev. Vse je naglašalo, da gre glavna zasluga za to Jugoslovanskemu klubu. Nato je govoril poslanec Kores o zdravstvenih razmerah pri nas, o slabem stanju bolnic, o pomanjkanju hiralnic. Priporočal je pazljivo zaščiti dece in poslovanju borz dela.

Dr. Kečkeš je govoril o žalostnih zdravstvenih razmerah v Medijumrju.

Poslanec Uranjek je opozarjal na krivico, katero trpe staroupokojeni rudarji, ki dobe mesečno samo po 6 Din pokojnine brez vseh doklad. Stavljal bo samostojen predlog o reševanju spornih rudarskih vprašanj.

Poslanec Rozman je govoril o viničarskem vprašanju in zahteval zavarovanje viničarjev.

Proračun je bil nato sprejet z vsemi glasovi, enako tudi proračun za obrt, trgovino in industrijo, in nato izredni proračun.

Proračun tudi v podrobnostih sprejet soglasno.

Predsednik je dal nato na glasovanje celokupni proračun, kakor ga je predlagal finančni odsek. Enako so bila soglasno sprejeta tudi pooblastila, ki jih je stavil finančni odsek. Nato je predsednik konstatiral, da je skupščina pokazala redek smisel za smotreno gospodarsko delovanje s tem, da je proračun soglasno odobrila.

Zahvala mariborske skupščine Jugoslovanskemu klubu v Beogradu.

Razni amandementi k državnemu proračunu merijo v veliki meri na omogočenje uspešnega delovanja oblastnih skupščin, zlasti amandement glede prenosa imovine bivših dežel na oblasti in pooblastilni amandement za spremembo bivših deželnih zakonov ter za prenos dosedanjih drž. agend na oblastne samouprave. Za te amandemente se imamo zahvaliti predvsem prizadevanju Jugoslovanskega

kluba, ki je našlo hvalevredno umevanje tudi pri Narodni radikalni stranki v Beogradu. S tem nam bo omogočeno sodelovanje ljudskih zastopnikov, dvigniti našo oblast gmotno in kulturno in tako poglobiti smisel za državo v najsevernejši obmejni oblasti naše zedinjene kraljevine. Ob priliki razprave o prvem proračunu izrekamo Jugoslovanskemu klubu za njegovo dosedanje delovanje najiskrenejšo zahvalo ter ga prosimo še za nadaljno podporo pri izvajanju našega proračuna. Oblastna skupščina mariborske oblasti.

Zahvala je bila sprejeta z navdušenim ploskanjem poslancev SLS in radičevcev. S sprejetjem proračuna je bil dnevni red izčrpan, predsednik je nato zaključil sejo, ki se je nadaljevala v soboto. (Dalje prihodnjic.)

LJUBLJANSKA OBLASTNA SKUPŠČINA.

Čitatelje »Slov. Gospodarja« bo gotovo zanimalo tudi delovanje oblastne skupščine v Ljubljani. Saj se vendar iz okrajev bivše Štajerske, to je Brežice in Laško voli v ljubljansko oblastno skupščino 6 poslancev i. s. iz Brežic 3, 2 SLS, namreč Podvinski in Tratnik in enega SKS Ureka. Iz Laškega zastopata našo stranko posl. Deželak iz Lož in Križnik iz Trbovelj, a od socialistov župan Siter iz Trbovelj.

Pretekli teden se je vršila zelo zanimiva in mestoma zelo burna proračunska razprava. V petek, dne 22. aprila se je pričela podrobna razprava o proračunu. Seja je trajala od 10. ure dopoldne nepretrgoma 16 ur do 2. ure popoldne. Pri tej priložnosti je poslanec Deželak, ko se je razpravljalo proračunu za kmetijstvo, govoril k temu predmetu in stavil resolucijo: Oblastnemu odboru se naroča, da do jesenskega zasedanja pripravi nov načrt lovskega zakona, ki bo primeren sedanjim potrebam kmetijskega stanu.

Resolucija je bila sprejeta.

Istotako je omenjeni poslanec stavil predlog za podporo občini Marija Gradec za napravo nove ceste Jogoč—Brstnika—Rifnogozda proti Laškemu.

Poslanec Križnik iz Trbovelj se je zavzel posebno za trboveljske rudarje in splošne socialne potrebe.

Socialist Siter je vložil predlog za prestatitev glavarstva iz Laškega v Trbovlje. Njegov predlog so podpisali gospodje iz naprednega demokratskega kluba, čeprav so pri volitvah agitirali proti naši stranki s tem, da hoče prestatiti glavarstvo iz Laškega v Trbovlje. Hribci ponižujte se, dolince povišajte se, da se bo videlo to ravno polje, kot demokratska demagogija gre.

Predlogi poslancev Podvinski. Kanalizacija travnikov občine Kapela. Poprava mostu na Sotli, Bizeljsko, Kraljevec. Podpora za ceste v okraju Brežice. Razširjenje ceste Dobova—Bizeljsko. Vpostavitev zveze okrajne ceste Pišce—Bizeljsko. Podpora mlekarji zadruzi Dobova. Podpora za popravilo hudournikov v občini Globoko. Predloga oblastnemu odboru, da posreduje pri poštini direkciji za napravo telefona in telegrafa za Bizeljsko.

Predlogi poslancev Tratnika: Regulacija Reke Sotle. Regulacija potoka Dovška. Regulacija Save ob župniji Dobova. Vodovod v trgu Rajhenburg. Vodovod v trgu Sevnica. Nova cesta: Dovško—Brežje—Kališovec—Sv. Anton. Uvrstitev ceste: Blanca—Sv. Anton med okrajne ceste. Interpelacija glede dalmatinskega, banaškega, zlasti ponarejenega vina in glede pospeševanja vino-gradništva. Interpelacija glede popravne mostu v gornjem delu trga Rajhenburg. Predlog glede pokončevanja divjih svinj v obč. Mrčna sela, Senovo, Blanca, Zabukovje in Jurklošter. Predlog glede zdravljenja in preprečevanja metljavosti. Predlog glede postaj za prenočevanje in prehrano potujočih brezposelnih obrtnih pomočnikov. Predlog glede podpore za nabavo živil. Intervencija za živinsko sol v občinah Bizeljsko, Kapele, Veliki Obrež, Rigonce, Loče, Mihaelovec, Gaberje, Sela, Zakot, Globoko in Mostec. Intervencija glede prispevka za zgradbo nove brvi čez Sotlo pri vasi Gregovce. Predlog glede založenih kleti gostilničarjev-vinogradnikov, da se namreč njihove kleti v vinogradih smatrajo za navadne privatne kleti, ki ne stojijo pod finančnim nadzorstvom. Predlog glede drevesnice v sevniskem sodniškem okraju.

Da bomo nasprotnike poznali.

Kmetska misel — misel pravičnosti in poštenja, tako se postavlja samostojna stranka in pravi, da zavoljo te misli mora ravno ona rasti in postati naslednica SLS. Mi pa pravimo: Samostojna je zaradi te kmetske misli prvotno bila močna, a ker je kmetska misel — misel pravičnosti in poštenja, zato pa Samostojna izginja kot sneg pred pomladnim solncem.

Pogubonosna politika SLS. Ker je SLS svoj, če tudi pičel čas vladanja, dosegla vendar zelo veliko za Slove-nijo (mislimo le na omogočenje dela v oblastnih skupščinah), je treba, da radičevci pišejo »pogubonosna politika SLS«. Je res pogubonosna! A ne za slovenski narod, pač pa za take stranke kot je radičevska, ki živi le od tega, da kmetska hujka in spravlja v odvisnost nerazsodne Radičeve politike.

Napredna fronta in radičevci.

Tisti slovenski politiki, ki poleg slovenskega narodnega programa zatajujejo tudi katoliško kulturno načelo, ustanavljajo napredno fronto, ki pa ima to čudno lastnost, da gre vedno bolj nazaj. Vsaka stranka, ki je naši nasprot-na, razen SDS, se javno sramuje tega! Tudi radičevska. V resnici pa vemo, da je ravno Radič tisti, ki najbolj rovari zoper katoličane v naši državi, da je Radič tisti, ki istočasno napada katoliško Cerkev, ko zborovalce pozdravlja s »Hvaljen Isus i Marija«. Zato lahko stokrat prekliče Samostojna, da ni liberalna, ji nihče ne bo verjel. Saj vemo, da jabolko ne pade daleč od drevesa. In Samostojna je Žerjavov otrok, zdaj jo je Radič le v rejo vzel. —

Kmetijci plačujejo reklamo za sebe.

Da bi naši radičevski samostojni kmetijci v drugih listih plačevali za svojo stranko ugodne članke, pa res nismo mislili. Zdaj pa so nam povedali. Pišejo namreč v svojem listu z dne 20. aprila t. l., št. 16: »Narodni dnevnik« (ne-strankarski politični list) nam očita nevhaležnost, ker da se je čisto eksponiral za našo stranko. To ni čisto točno. Za vse usluge, ki nam jih je tu pa tam storil, »N. d.«, so nam njegovi gospodarji sproti predložili svoje račune, ki smo jih radi, a tudi pošteno honorirali. — Lepo, lepo! To je pač čisto točno! —

S silo nad kmetski!

V oblastni skupščini v Mariboru je demokratski poslanec Petovar predlagal, naj se z vso strogostjo izvajajo

vinski zakon v zadevi šmarnice, in če do leta 1930 ne opuste kmetje šmarnice, naj se vsa najskrajnejša sredstva v to uporabi. Poslanec Janžekovič mu je takoj odgovoril, kakor je zaslužil Petovar s svojim nastopom. Torej s silo nad kmeta, z batino, to bi bilo zopet nekaj za SDS.

Vlada brez skupščine in demokrati.

Naši žerjavci se silno razburjajo nad sedanjo vlado, ker nima zaslombe v narodni skupščini, da je ta nasilna vlada itd. Priznamo, da je taka vlada vse drugo preje kot pa vlada iz ljudstva. Pripominjamo pa tudi, da je bila vlada Pašič—Pribečević—Žerjav ravno taka vlada kot je sedanja, še ne izpopolnjena vlada, ki tedaj tudi ni imela večine, a je nasilno vladala, posebno še nad Slovenijo!

Demokrati zaničujejo kmeta.

Ko je zborovala mariborska oblastna skupščina, so se nekateri demokrati govorniki, med temi dr. Baričević, dovolili govoriti, da je ta skupščina nesposobna za delo. Isto so potem ponavljali demokrati listi z »Jutrom« na čelu. Kaj pa je bil vzrok, da so tako govorili in pisali? V tej skupščini je dosti kmetijskih poslancev, ta gospoda pa misli, da zna le ona zborovati. Naši poslanci z dežele pa so te ljudi osramotili s svojimi govori kot tudi s svojimi predlogi, da je celo v Ljubljani demokrat dr. Kramer moral priznati to delo, ko je o naši skupščini govoril. Ko pa je »Jutro« pisalo, da so takorekoč kmetijski poslanci za nič, je pa menda mislilo na svojega Finžgarja ali Perkoviča, ker teh dveh pa res ni bilo nič slišati v skupščini. —

Državna politika.

V NAŠI DRŽAVI.

O novi vladi. Zadnjič smo le na kratko poročali, da smo kar na hitro dobili novo vlado. Sedanja vlada, ki se ne naslanja na parlament, je res nekaj posebnega. Sestavljena je iz posameznih poslancev radikalne in Davidovičeve demokratske stranke, a večina poslancev teh dveh strank je ostala z ozirom na politični položaj prav hladna do take vlade. Zato se je takoj drugi dan že pričelo razpravljati, kako bi se naj vlada spopolnila, ker je itak pet ministrstev praznih. Domneva se na vse načine in ugiba katera skupina še pojde v to vlado. Ker pa so zdaj pravoslavni velikonočni prazniki, bo gotovo rešitev tega vprašanja odložen za nekaj dni, do konca tega meseca.

Igramo se — vlado! Tako izgleda v naši državi to večno spreminjanje vlade, da bomo začeli že mesece šteti po teh izpremembah. Je to znamenje, da poleg ljudstva, ki naj odloča po svojih poslancih, hočejo še nekateri drugi krogi imeti sami še večjo odločilno besedo kot pa ljudstvo. Izpremembe v vladi so že dalje časa kazale na to, posebno pa zadnja, ker imamo vlado iz parlamenta, pa brez strank. Ti krogi, ki se jih sicer v javnosti ne vidi in ne imenuje, hočejo s to vlado dati podlago novi veliki državni stranki, ki naj bi se zdaj ustanovila, potem si vse lepo pripravila za volitve, nato volitve izvedla, dobila okrog 190 poslancev, kot pravijo, pa tako imela vlado neovirano v rokah. Na videz bi torej bila vlada iz skupščine, dejansko pa tako kot je danes. Toda — računa se lahko, izpeljati pa je težko. Tako se že zdaj nadajajo ti krogi in uvidevajo, da ne bo šlo kar tako. Maksimoviča kličejo nazaj za notranjega ministra, druge zopet, da pridobijo posamezne skupine v radikalni stranki, iščejo Hrvate in namigujejo Slovencem, da je prost vstop. Pričakovati je, da bodo politični voditelji mogli to zmešnjavo in igre z vladami prekiniti in ustvariti delovno vlado, ki bo izvedla velik načrt, ki ga je pripravila SLS za časa, ko je bila v vladi. —

Narodna skupščina — razpuščena in ni razpuščena. Prvotna poročila so prinesla vest, da je narodna skupščina razpuščena. Nekateri listi so priobčili celo ukaz s številko in datumom. Zdaj pa vlada trdi, da temu ni tako, da bo skupščina zborovala v začetku maja.

Sedanja vlada — volilna vlada, je in ni. Sedanja vlada je sploh tako skrivnostna, da jo je težko pogruntati. En dan je volilna, drugi dan ne. Vse to pa kaže, da dolgo ta vlada ne bo taka kot je, pa naj bo volilna ali ne. Slovenci zahtevajo, da se zadeva uredi in da imajo svoje zastopnike v vladi. —

Javno zahvalo SLS — je napisalo glavno glasilo radikalov »Samouprava« za njeno požrtvovalno delo v vladi, kjer je tako državotvorno in požrtvovalno delala za ure-

ditev gospodarskih razmer. Omenjeni članek je povzročil veliko pozornost po Beogradu, posebno še, ker je bil s tem dr. Žerjav razkrinkan, ki je opljuval SLS z očitki, češ, da v vladi dela le za Slovenijo, ne pa tudi za celo državo!

Radič in nova vlada. Radič je danes kot vlak, ki je s tira padel. Ne more več s svojo zavozeno politiko dohivati naglih političnih izprememb, ki gredo preko njega. —

Pribečević in SDS je zavzela ostro stališče proti vladi, češ, da je nasilna, ker nima večine v skupščini, ko pa je on leta 1924 šel v tako vlado in ustanovil oni toliko proklinjani PP režim, je bilo to državotvorno. Zadnji čas pa je SDS tega mnenja, da mora, če treba tudi v to vlado, ker sicer država propade. Potem pa z Bogom, Jugoslavija, če je tvoja usoda res odvisna le od SDS.

V DRUGIH DRŽAVAH.

Izid volitev v Avstriji. Morda še za nobene volitve ni bilo toliko boja, kot ravno za te. Socialdemokrati so hoteli osvojiti deželne in državni zbor za vsako ceno. Boj je bil nad en mesec skoro za vsakega posameznega volilca. Zato je šlo volit povsod nad 80 odstotkov volilcev, ponekod pa skoroda vsi. Posebno so se držali tudi kmetje, ki so kljub slabemu vremenu šli na volišče. Izid je sledeč: krščansko socialna stranka je ostala najmočnejša: ima 75 poslancev, socialdemokrati 71, velenemci 10, kmetijci 9. Ker je bila istočasno volitev v deželni zbor, so se Slovenci na Koroškem še dosti dobro držali in ohranili svoja dva mandata. Zanimiva je ta slika o dveh borečih se strankah, od katerih ena zastopa krščansko stališče, druga pa brezversko. Pri teh volitvah je v resnici šlo za zmago krščanske misli v javnem življenju. Zmagala je misel krščanstva, vendar bo treba čuječnosti, da zmagata tudi za naprej ostane.

Italija se bo opekla! Dolgo je upala Italija, da se ji bo posrečilo, da bi dobila tudi Anglijo na svojo stran. Zdaj pa se je naenkrat vse zasukalo. Francoska in Anglija sta se domenili, da ne bosta mirno pustili Italiji šušmariti po Balkanu, kakor se ji zdi. Italija je že dobila v tem oziru migljaje, ki so Mussolinija zelo razburili, da je znova ves divji začel zapirati svoje politične nasprotnike.

Revolucija v Albaniji pripravljena. Da bi bilo povoda za vojno nastopiti v Albaniji, je pripravljeno vse potrebno, da se nalašč o pravem času uprizoni revolucija, ki bi zaključila s tem, da italijanska vojska vkoraka v Albanijo.

Rumunija se je v notranjepolitičnem življenju pomirila, ker se je zdravje kralja Ferdinanda zboljšalo. V zunanji politiki pa se je začela bolj kot do zdaj zavedati, da je članice zveze Jugoslavija—Rumunija—Česka (mala antanta).

Na Grškem bodo še enkrat poizkusili z revolucijo. Doli so se ljudje na te revolucije in puško tako navadili, kot pri nas moški na tobak. Kaditi se mora!

Zenska povzročila padec vlade na Japonskem. Gospa Suzuki, najbogatejša ženska na svetu, Japonka po rodu, je povzročila s tem, da je vse njeno velikansko svetovno podjetje šlo v konkurz, tudi padec japonske vlade.

Rusija se bliža Jugoslaviji. Ruski poslanik v Berlinu je iz Leningrada dobil nalogo, da mora stopiti v stik z Jugoslavijo s katero se naj čimprej upostavijo zveze. —

Vojska na Kitajskem se nadaljuje. General Čang-kajšek vodja kantonske vojske je začel preganjati komuniste ki so hoteli te neredne razmere uporabiti za svoje nepoštenne cilje. Enako se je izjavil da tudi odneha v boju zoper Čangsolina če ta sprejme njegova načela za ureditev razmer na Kitajskem. Japonska je pa izjavila, da teh medsebojnih bojov ne bo več mirno gledala, pač pa bo posegla vmes.

Preganjanje kristjanov v Mehiki se nadaljuje. Vlada je dala izgnati tri nadškofe in pet škofov, ker hoče pač udariti pastirje, da bi se čreda razkropile. Pa se moti. Bog je močnejši od te vlade, ki se zastonj trudi zoper Boga in njegovo Cerkev. Mehika nam pač daje žalosten zgled, kam vodi liberalizem.

Kaj je novega?

Seznam župnij, v katerih se bodo letos vršile birmske slovesnosti: Sv. Marjeta niže Ptuj 8. maja. Polenšak, Sv. Marjeta 9. maja, Sv. Lovrenc v Slov. goricah 10. maja, Sv. Andraž v Slov. goricah 11. maja, Sv. Urban pri Ptuj 12. maja, Sv. Marko niže

Ptuj 14. maja, Ptuj, Sv. Jurij 15. maja, Ptuj, Sv. Peter in Pavel 16. maja, Vurberg, Sv. Marija 17. maja, Hajdina, Sv. Martin 18. maja, Sv. Mihael nad Mozirjem 18. junija, Mozirje, Sv. Jurij 19. junija, Rečica, Sv. Kancijan 20. junija, Ljubno, Sv. Elizabeta 21. junija, Luče, Sv. Lovrenc 22. junija, Solčava, Sv. Marija 23. junija, Sv. Francisek v Stražah 25. junija, Gornjigrad, Sv. Mohor in F. 26. junija, Novaštifta, Sv. Marija 27. junija, Bočna, Sv. Peter 28. junija, Sv. Martin ob Dreti 29. junija, Nazarje, Sv. Marija 30. junija, Sv. Rupert nad Laškim 9. julija, Sv. Martin nad Laškim 10. julija, Rimske toplice, Sv. M. 11. julija, Sv. Jedert nad Laškim 12. julija, Dol, Sv. Jakob 13. julija, Trbovlje, Sv. Martin 14. julija, Širje, Sv. Marija 16. julija, Loka Sv. Helena 17. julija, Razborje, Sv. Janez K. 18. julija, Jurklošter, Sv. Mavr. 19. julija, Sv. Miklavž nad Laškim 20. julija, Sv. Lenart nad Laškim 21. julija, Sv. Jurij v Slov. goricah 4. septembra, Sv. Marija Snežna 5. septembra, Sv. Ana na Krembergu 6. septembra, Sv. Benedikt v Slov. goricah 7. septembra, Negova, Sv. Marija 8. septembra, Sv. Anton v Slov. goricah 10. septembra, Presveta Trojica v Slov. goricah 11. sept. Sv. Bolfenk v Slov. goricah 12. septembra, Sv. Rupert v Slov. goricah 13. septembra in Sv. Lenart v Slov. goricah 14. sept. 1927. Maribor dne 5. in Celje dne 6. junija t. l.

Na potovanje v sveto deželo in v Egipt so ta četrtek odpotovali sledeči gospodje iz Jugoslavije: Narodni posl. dr. Hohnjec, kipar-umetnik Meštrovič, vseučiliški profesor prelat dr. Matija Slavič, zagrebški mestni župnik msgr. Rittig, Mirko Kapič, upravitelj škof. posestev v Zagrebu, kanonik Časl Franc iz Maribora, profesor Cestnik iz Celja, hotelir Mikolič iz Ljubljane, katehet Žmave Jožef iz Trbovelj, kaplan A. Zalar iz Vidma, Ivan Kos, veleposestnik iz Slov. Bistrice, 2 inozemca in prof. dr. Jehart, ki je vodja in prireditelj potovanja.

Duhovniške vesti. Za arhidijakona v Konjicah je imenovan sedanji provizor, gospod vikar Franc Tovornik. Dosedanji slovenski kaplan v Belgradu g. Martin Medved, je stopil v službo vojaškega kurata.

Smrt mladega duhovnika. V Kapeli pri Radencih je umrl pri svojih sorodnikih mladi kaplan g. Jože Domanjko. Pokojni je bil rojen 18. aprila 1901 v Ločah pri Konjicah. Gimnazijo in bogoslovje je študiral v Mariboru. Kot bogoslovec je odslužil svoj vojaški rok, nato pa je nadaljeval bogoslovne študije na ljubljanski univerzi. Lansko leto je bil posvečen in je nato kaplanoval v Sevnici ob Savi, kjer je zbolel. Po operaciji v mariborski bolnici je neprestano bolehal; zdravil se je nekaj časa na Golniku, zadnje mesece pa je prebil pri sorodnikih v Kapeli, kjer ga je sredi najlepše dobe ugrabila smrt. Bil je krepke in vesele narave ter je kot duhovnik mnogo obetal. Pogreb se vrši v ponedeljek dopoldne ob 10. uri. N. v m. p.

Nedeljski izleti iz Maribora v Svečino. Ta krasna obmejna točka je bila Mariborčanom dosedaj sicer poznana, toda radi oddaljenosti in slabih prometnih zvez jo je le malokdo posecal. Sedaj pa je upeljal lastnik avtoomnibusa tudi nedeljske vožnje z avtomobilom nalašč za izletnike. Avtoomnibus vozi vsako nedeljo in praznik popoldne ob 14. uri izpred gostilne Spatek ter se vrača nazaj iz Svečine ob 20. uri. Izletnikom je na razpolago gostilna Arh z prvovrstno kapljico in jedili.

Zanimiva razsodba stola sedmorice. Slovenski štajerski javnosti je še v živem spominu slučaj Markuzi, ki se je obravnaval lansko leto dvakrat pred poroto. Pri celi zadevi je šlo za roparski umor, ki se je doigral pred 6 leti v Slov. goricah. Bil je umorjen nek neznan prekupec s sadjem in so našli truplo v benediškem gozdu. Na obtožni klopi so bili: Zakonec Ivan in Ana Markuzi, Ivanov brat Jožef Markuzi in posestnik Mihael Zemljčič od Sv. Jakoba v Slov. goricah. Zaslišanih je bilo 48 prič in je druga porota obravnava trajala tri dni in šele v nedeljo, 19. septembra je bila izrečena obsodba. Vsi obtoženci so tajili dejanje in v celo zadevo se tudi potom izpovedi prič ni moglo posvetiti z jasnostjo ter gotovostjo. Ta nezasnost je zelo otežkočala potek razprave in kljub trodnevni razpravi si niso mogli ustvariti porotniki popolnoma jasne slike. Stavljanih je bilo na porotnike več vprašanj in razsodba se je glasila: Ivan Markuzi je bil obsojen na smrt na vešalih njegov brat Jožef in Mihael Zemljčič na dosmrtno ječo in Ana Markuzi na tri leta težke ječe. Proti tej razsodbi je bil vložen priziv na stol sedmorice in v petek je prišla rešitev priziva iz Zagreba. Stol sedmorice je potrdil smrtno obsodbo glede Ivana Markuzija, obsodil pa tudi Jožefa Markuzija in Mihaela Zemljčiča na vešala, le obsodbo Ane Markuzi je potrdil. Od prevrata do danes je ravnokar beleženi slučaj prvi, ko je stol sedmorice, ki navadno spreminja smrtno kazen v dosmrtno ječo smrtno

Občinske volitve v laškem okraju so razpisane v občinah Laško, Sv. Lenart nad Laškim in Jurklošter na dan 26. junija 1927. Razpis volitev v občini Marija Gradec na dan 26. junija je veliki župan razveljavil, ker šele meseca oktobra preteče odbor funkcija doba.

O ribarstvu. Z dnem 1. aprila letos je na podlagi proračunskih pooblastil čl. 236 ribarski zakon veljaven na bivšem Kranjskem z dne 18. avgusta 1888 veljaven tudi v celi ljubljanski in mariborski oblasti.

Naša društva.

Okrožnica prosvetnim organizacijam in društvom. — Od raznih strani prihajajo poizvedbe, zakaj pri društvenih prireditvah finančna kontrola še vedno 20 odstotne takse zahteva, čeprav določa najnovejši dostavek k finančnemu zakonu, L 927-28, da prosvetna društva le 10 odstotkov od skupščine na vstopnice plačujejo. Da so društva na jasnem, sporočamo ugotovitev, da še mora ministrstvo za vse razne slučaje in prireditvene panoge izdelati pravilnik, ki bo vseboval vse podrobne zakonite določbe, in to obširno delo vzame več časa. Dokler torej ta pravilnik ne izide, ostane pri društvenih prireditvah še stari zakon v veljavi, da se plačuje 20 odstotna taksa ozir., da se za vsako posamezno prireditev prosi za umetniško oddeljenje ministrstva prosvete v Beogradu za 10 odstotno znižanje takse. Kdaj bode pravilnik novi zakon o taksah uveljavil, se bodo društva obvestilo. — Prosvetna zveza v Mariboru.

Prvi nastop mariborskega pevskega okrožja. Dne 15. maja popoldne bodo nastopili razni zbori mariborskega pevskega okrožja v dvorani Götz v Mariboru. To bo prva prireditev te vrste v Mariboru. Najprej bo vsak zbor zapel nekaj pesmi, potem pa vsi zbori skupaj. Sodelo-

Poročila S. L. S.

Veličasten shod Slov. ljudske stranke v Slovenskih goricah. V nedeljo, dne 24. t. m. se je vršila pri Sv. Lenartu v Slov. goricah veličastna manifestacija za ideje SLS. Na shodu, ki ga je priredila okrajna organizacija SLS za lenartski okraj, je bilo navzočih na stotine naših najboljših mož, okoli 30 županov in 5 oblastnih poslancev. Pred zborovanjem je imela občni zbor in odborovo sejo okrajna organizacija SLS, na kateri je podal poslanec Žebot zaupno politično poročilo. Izvoljen je bil stari odbor z župnikom gospodom Gomilšekom na čelu. Zborovanje, kateremu je predsedoval gospod župnik Gomilšek, se je udeležila tudi deputacija radikalne stranke iz Maribora z načelnikom gospodom dr. Ravnikom. Govorili so narodni poslanec gospod Franjo Žebot, poslanec oblastne skupščine dr. Veble, zastopnik radikalov dr. Ravnik, oblastni poslanci gospod Alojzij Zupanič, dalje g. Stabej, g. Kores in g. Poljanec. Sprejete so bile važne resolucije, nakar je bil shod zaključen. Natančnejše poročilo o tem veličastnem shodu smo morali radi pomanjkanja prostora odložiti za prihodnjico.

Parlamentu njegove pravice. Na belo nedeljo je bilo pri Sv. Križu pri Ljutomeru zborovanje zaupnikov SLS iz celega ljutomersko-gornjeradganskega okraja. Zborovanje je bilo izvrstno obiskano. Poslanec dr. Hohnjec je podal izčrpno poročilo o delovanju, naporih in uspehih poslancev SLS v poslednji Uzunovičevi vladi, o velikonočnih dogodkih v Beogradu, o protiparlamentarnem postanku sedanje vlade, iz koje so poleg Hrvatov izključeni tudi Slovenci. Z izvajanjem dr. Hohnjeca so soglašali vsi zbrani volilci in zastopniki krajevnih organizacij brez izjeme, kakor so tudi z odobravanjem vzeli na znanje njegovo poročilo o

zunanjepolitičnem položaju, zlasti o našem sporu z Italijo. O delovanju SLS v mariborski oblastni skupščini je poročal njen član poslanec Jakob Rajh, kateremu je soglasno bila izrečena zaupnica. Soglasno je tudi bila sprejeta naslednja resolucija: »Volilci, zbrani na zboru zaupnikov SLS iz celega ljutomersko-gornjeradganskega okraja pri Sv. Križu pri Ljutomeru dne 24. aprila, izražajo poslanecem SLS, ki zastopajo slovensko ljudstvo v narodni skupščini v Beogradu, priznanje in zahvalo za smotreno in uspešno delovanje v vladi. Obžalujejo, da se je s spremembo vlade temu stvarnemu in koristnemu delovanju v blagor države in ljudstva, zlasti slovenskega naroda za sedaj napravil konec ter da je Slovenija v centralni vladi v Beogradu ostala brez zastopstva. Obsojajo neparlamentarno postopanje pri spremembi vlade o Veliki noči, ko se ni oziralo na pravice legitimnega ljudskega zastopstva na postavitev, odnosno na odpušitev vlade. Zahtevajo, da se s početkom izrednega zasedanja narodne skupščine ne čaka do 1. avgusta, marveč da se parlament naše države čimprej pozove na zasedanje.«

Pri Sv. Miklavžu pri Ormožu se vrši v nedeljo, dne 1. maja po rani službi božji v običajnem prostoru shod Slovenske ljudske stranke. Poroča gospod poslanec Bedjanič. Politični dogodki preteklih dni gotovo zanimajo vsakega, zato pridite vsi!

Tajništvo Slovenske ljudske stranke v Celju se je preselilo v nove prostore v hišo Ljudske posojilnice, Cankarjeva ulica 4. Istotam se odslej nahaja celjska podružnica uprave uredništva »Slovenca« ter javna knjižnica celjskega prosvetnega društva. Somišljeniki iz Celja in celjskovranskega okraja, poslužujte se v obilnem številu te svoje ljudske pisarne!

kazen raztegnil na dve osebi, ki sta bili obsojeni le na do smrti ječo. Javnost je radovedna, kaj bo ukrenilo v tem zamotanem slučaju ministrstvo pravde.

Družba kolesarskih tatov prijeta v Mariboru. Na velikonočno nedeljo je bil aretirani neki Alojzij Anderlič radi suma tatvine dvokolesa, katerega je ukradel stavbeniku Spindlerju na veliko soboto popoldne na Slomškovem trgu. Policija se niti s prva ni zavedala, kako dober lov je napravila. V torek in sredo je bil Anderlič zaslišan in izdal je še nadaljne tatvine koles. Izdal je tudi imena dveh pomagateljev, ki sta mu pomagala pri delu in nato sta bila aretirana Alojzij Loznisek in Franc Kmetič, ki je znan v mariborskih predmestjih kot »pravi indijski fakir«, zna si prebadati ustnice z iglami ter se ne straši niti pojesti živo žabo in krastačo. Priznali so sedem tatvin. Kolesa so kradli po celem mestu ter jih prodajali kar na ulici za ceno 100—300 Din. Imajo pa na vesti najbrže še več sličnih tatvin. Kolesarji bodo policiji hvaležni, da je spravila na varno tako nevarne uzmovnice.

Pretep. Na velikonočno nedeljo je prišlo do spora med splavarji iz Dupleka in drugimi gosti iz Sv. Martina pri Vurbergu. Nek gost je pognal v nekega splavarja prazen vrček in izginil. Kmalu nato je stopil v gostilno trgovec Pajman, ki je baje podoben dotičnemu, ki je pognal vrček. Kakih pet vinjenih splavarjev se ga je lotilo in ga nevarno obdelalo z noži. Prepeljali so ga v bolnico, kjer mu bodo rešili življenje. Izgubil bo levo oko. Napadalcii so večinoma taki, ki so imeli že opravka s sodnijo. Zato je upati, da jih bodo kmalu imeli.

Poziv g. F. Arzenšku, pravilno Oto Arzenšku — Šmarje pri Jelšah. Vaše pismo nas ni moglo prepričati, da bi zadeva bila že urejena, posebno, kar smo dobili znova pritožbe, da zahtevate poleg vseh stroškov še delež po 500 Din. V svojem pismu se zagovarjate, da to zahteva tista tovarna v Mariboru. Ker te tovarne niste imenovali, smatramo to Vaše pojasnilo kot nezanesljivo. Pozivamo, Vas, da nam takoj javite natančen naslov tiste tovarne, sicer smatramo, da ste tudi to pismo poslali le, da nas zvodite, da bi prenehali z nadaljnjim razpravljanjem o tem. A mi hočemo priti do popolnega razčiščenja.

Dva požara. V noči od petka na soboto je gorelo pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju v vasi Apače kar na dveh krajih. Ob pol 10. uri zvečer je začelo goreti pri Matvezu Murko gospodarsko poslopje. Zgorelo je gospodarsko poslopje, hlevi in hiša, vse svinje in ena krava. Rešiti so mogli le golo življenje. — Drugi požar pa je bil v soboto zjutraj ob pol 3. uri pri posestniku Verčernic. Pogorelo je tudi vse, gospodarsko poslopje in hiša, tudi svinje. Vzrok požara je začasno še neznan, gotovo pa je zlobna roka vmes, ker sta posestnika prav nizko zavarovana.

Skrivnostni zdravnik. V Radmožancih in okolici v Prekmurju se je pojavil nek tujec, ki se je predstavljval kot zdravnik za vsako bolezen. Ker je obenem naglašal, da daje recepte za malenkostnih 10 Din in da predpisuje samo taka zdravila, ki jih lahko vsak sam doma naredi, a katera kljub temu gotovo pomagajo, se je našlo mnogo ljudi, ki so iskali pri njem pomoči. In on je pisal recepte zoper človeške in živalske bolezni. Po zatrdilu očividcev jih je napisal na dan do 150. Nazadnje se je seveda ugotovilo, da je čudodelni zdravnik navaden slepar, ki je hotel dobro zaslužiti na račun lahkovernega ljudstva.

Splašeni konji. Na velikonočno nedeljo zvečer je stal Jožef Raščen iz Turnišča z vozom na beltinskem kolodvoru. Ko je privozil na postajo večerni vlak, so se konji vsled hrupa in ostrega žvižga splašili in začeli divjati. Gospodar, ki je stal pred njimi, jih ni mogel zadržati. Nekaj časa so ga vlekli seboj, ko pa so se spustili v divji tek in ze videl, da jih ne bo mogle ustaviti, je izpustil vajeti in skočil na stran. Zalet je bil tako silen, da je vrgel Raščana v obcestni jarek, kjer je za nekaj časa obležal. Konji so zdijvali naprej po cesti. Ujeli so jih še le v sosedni vasi. Večje nesreče ni bilo, le vajeti so se strgale in z voza je popadalo, kar je bilo na njem.

Človek obrača, Bog obrne. Ta pogovor se je uresničil pri loteriji dij. zavoda »Martinišče«. Jeseni smo bili trdno prepričani, da bomo mogli tekom dolge zime spraviti v promet vsaj še polovico preostalih srečk. V tem slučaju bi se žrebanje vršilo dne 1. maja. Pa je prišlo vse drugače. Grozna metljavost v celi Slov. Krajini je uničila na tisoče goveje živine. In ker je tam živinoreja edini večji vir dohodkov, so ti skoro popolnoma prenehali. Sedaj je še prišla kuga na svinje in perutnino. Vse te nesreče po lanski slabi letini! Srečk imamo še zelo veliko. Ker so določeni

vali bodo poleg »Maribora« tudi pevski zbori: Konjice, Središče ob Dravi, Sv. Martin pri Vurbergu, Hoče-Slivnica. Skupne pesmi bo pelo preko 120 pevcov. Ta prireditev ima predvsem namen, da bi v obsegu mariborskega okrožja se znova začelo gojiti petje, da bomo zopet imeli znamenite zборе kot smo jih imeli svoj čas. Omenjena društva žrtvujejo veliko, ko so se odločila za to prireditev. Natančen program priobčimo prihodnjč. Do tedaj pa se že odločite: Dne 15. maja gremo v Maribor na 1. prireditev mariborskega pevskega okrožja!

Petletnica katoliškega izobraževalnega društva v Krčevini. Izobraževalno društvo v Krčevini proslavi na posebno slovesen način petletnico svojega obstanka 1. majnika, po sledečem sporodu. Zjutraj ob pol petih budnica. Ob treh popoldne govor pri kapelici g. Kolariča s petimi litanijami. Nato ogled do strehe sezidane družbene dvorane s primernim nagovorom. K sklepu vrtna veselica pri Lovskem domu. Vsa krščanska društva iz mesta Maribor in okolice se vljudno vabijo k tej izredni slovesnosti. Meščani odidejo točno ob pol treh s Trga Svobode z godbo Katoliške omladine. — Odbor.

Katoliško prosvetno društvo pri Sv. Ani v Slov. goricah ponovi v nedeljo, dne 1. maja zgodovinsko šestdejsko igro s petjem: »Roza Jelodvorska«. Začetek ob 3. uri popoldne. Vsi prijatelji iskreno vabljeni.

Svetinje. Katoliško prosvetno izobraževalno društvo priredi v nedeljo, dne 1. maja na vrtu gospoda Franca Veber, trgovca v Ivanjkovcih igro »Mlinar in njegova hči«. Začetek točno ob 3. uri popoldne. Vse prijatelje mladine vljudno vabimo. Bog živi!

Grižo pri Celju. Pevsko društvo v Grižah uprizori v nedeljo, dne 1. maja 1927, ob 4. uri popoldne v dvorani g. A. Pikl v Grižah dve spevoigr: Mlada Breda v dveh dejanjih in Dva kmeti in kukavica (komičen prizor). Isto društvo ponovi obe igri na Polzeli, dne 8. maja 1927, ob isti uri v dvorani g. Cimpermana. Vse prijatelje petja vabi k obilni udeležbi odbor.

dobitki zelo bogati in številni, bi se komaj ti krili če bi žrebanje bilo zdaj. Zato prosimo, da se za našo loterijo dela kar največja propaganda povsod. Išcite srečke v župnišču ali pa si jih naročate pri ravnateljstvu »Martinišča« (Murska Sobota). Čez par mesecv bo potem žrebanje brez dvoma.

Za razvedrilo.

Ima rad angela varuha. Jožek je prišel k očetu in ga prosil, naj mu kupi živega psa. »Kaj ti bo«, je vprašal oče. Jožek pa je odgovoril: »Pes bi me ponoči čuval, da bi se mogel moj angel varuh vsaj enkrat pošteno naspati!«

Mlada kuharica je prišla v gospodinjsko šolo, pa še ničesar ni vedela. Kuhale so mleko. In Micika je imela nalogo, da naj dobro pazi, kdaj bi mleko prekipelo. In ko so se vrnile druge v kuhinjo, je smrdelo po prismojenem mleku, ki je še vedno prekipovalo. Razjarjena učiteljica je zavpila nad ubogo Miciko, ta pa se je opravičila: »Saj sem dobro pazila! Bila je ravno osem, ko je mleko prekipelo!«

Kako je kmet izvršil težko delo. Prepeljati je moral volka, kozo in zelje čez reko, vsako posebej, pa tako, da ni bila v nevarnosti koza pred volkom, ne zelje pred kozo. Najpreje je peljal preko kozo. Nato je šel nazaj in prepeljal volka, kozo pa zopet naložil ter peljal nazaj. Tu je zdaj kozo odložil in peljal zelje ter ga prepeljal, nazadnje pa je šel še po kozo.

Rešitev uganke: Žival, ki ima kosti zumaj, meso pa znotraj je — rak. — Tisti si preje nogo zlomi, ki pade z mize, kot pa oni, ki pade z zvonika, ker je preje na tleh.

Nova uganika iz Prlekije: 4 copotači, 4 cambelači, 2 žareča, 2 bodeča, pa 1 muho-tep. — Kaj je to?

Kje imaš srce? Učitelj je vprašal v šoli, kje imamo srce? Janezek tega ni vedel, pa mu je položil roko na srce in rekel: »Kje pa čutiš udarce?« Janezek pa je pokazal z roko nazaj za hrbet in kar začel jokati, ker se je že bal udarcev. —

Moderen berač: Kmet je srečal zvečer v mestu berača in ker se mu je smilil, mu je hotel dati en dinar. Berač pa je odgovoril: »Pri miru me pustite! Oh, šest je bila že, «kasašlus», jaz delam le osem ur!«

Gospodarstvo.

PONAREJENA VINA V NEM. AVSTRIJI.

Znana vinska veletrgovina Franc Pezzi v Gradcu je tožena radi goljufije ponarejanja vina. 19. t. m. se je začela obravnava proti imejitelju trgovine Francu Pezzi, ki bo trajala najmanj 5 dni. Soobtožen je tudi kletar Alois Kustatscher. Preiskava je dognala, da sta obtožena iz manjvrednih snovi (jabolčnik, šmarnica itd.) znala spretno narediti pijačo, slično vinu. Obtožnica temelji tudi na kontroli trgovskih knjig in bilanc. Knjigovodstvo se je gibalo v tem smislu, da se je hotelo velike nakupe mošta, sladkorja in kemikalij zakriti s fingiranimi nakupi inozemskih vin. Tako je na primer Pezzi glasom svojih knjig izkazal l. 1923 sprejem 183.303 kg sladkorja od kolonijalne importne družbe, dočim je ta družba izkazala v svojih knjigah 266.200 kg. Razliko je potem kril z uvoženim vinom, neke tvrdke Giuseppe Trevesani iz Trsta, koje ni. Čudno je tudi, da nobena banka ni nikdar sprejela nobenega nakazila za izravnavo teh inozemskih dobavljenih vin, niti fakturne kopije. Obtožnica navaja, da je na primer l. 1922 porabil 149 kg, 1923 111, 1924 pa 2444 kg klorovega amonija, razne velike množine amonijakove sole, glicerina, vinske in limonove kisline itd. Leta 1924 je porabl teh snovi 4928 kg, koje izdatke je izravnaval z nakupom 24.321 litrov vina. Čudno je tudi, da so Pezzijeve knjige izkazovale glasom bilance 9.7 milijard kron dolgov pri Ländlerbanki, dočim so bančne knjige izkazovale 10 milijard vlog. Leta 1923 je Pezzi zacarinil 42.529 l inozemskega vina, dočim je v knjigah zabeležil 592.576 l.

Leta 1923 je Pezzi izkazal 520.271.536 kron čistega dobička radi tega, ker je naprtil upnikom 9.699.255.984 K dolga, koji dolg je tudi fingiran. V resnici pa je bil to tudi njegov čisti dobiček.

Pezzi se zagovarja s tem, da je študiral, kako bi se iz izabele dalo narediti dobro vino in da je ob času povišane carine imel v kleti 8000 hl vina, za kojega je plačal 1800 K colnine, dočim bi moral po povišanju plačati za 8000 l — 9000 K. S tem je zaslužil 10 milijard.

Šmarje pri Jelšah. Oprostite, gospod urednik, da se zopet oglašam v vašem cenj. listu. Nekaj tako veslega imam na srcu, da ne morem molčati, da moram razodeti vam in cenjenim bralcem »Slov. Gospodarja«. Šmarski Orel se je vzdrnil, si otrešel krila. Poletel je k solncu ves nov in mlad. Vstal je prerojen močnejši in silnejši kot kdaj prej. Povprašali boste, kaj je vzrok, da je naš Orel razprostril peruti z ognjenim nadušenjem z vriskajočim srcem. Vzrok tej razigrani prešernosti šmarskega Orla je, da je zopet za njega bil praznik, in to je vrnitev bivših članov-vojakov pod njegovo okrilje. Močan in mladostno čil z veselim upanjem v srcu gleda danes Šmarski Orel v lepšo bodočnost. — Orli Šmarčani, naša je mladost, a naša je tudi bodočnost. Porabimo svoje čile mlade sile v našo korist in v dobrobit naše drage domovine. Na potu našega življenja naj nam bo vzor Kristus, pred kojim ponižno klone Orel svojo ponosno glavo. Ako bomo hodili po poti, katero so nam začrtali naši voditelji, nam ne bo žal. — Fantje, mi smo ptiči solnca, zatorej sovražimo temo in laž. Mi ljubimo čistne, jasne ideale. Naše srce pa naj bo dovzetno samo za lepe, blage misli. Mi fantje ne ljubimo, nismo prijatelji posvetnega veselja, praznih šal in neumnih dovtipov. Naša pot pelje po beli cesti poštenega veselja, za solničnimi cilji naše najlepše mladinske organizacije, Orla. Ne strašimo se groženj nasprotnikov, ki omalovažujejo naše delo in prerokujejo naš konec. S korajžjo na delo, ti mlada, močna šmarska orlovska četa. Pokažimo nasprotnikom našo moč in vztrajnost. Bratje, zmaga mora biti naša. Zavrisljajmo in zakličimo na glas, da nas bo čula Slovenija, nasprotiki in prijatelji. Šmarski Orel v svoji mladostni moči gre na delo, na najnesebičnejše delo za boljšo bodočnost slovenskega naroda in mladine. Opozoriti pa moram, da je tukaj duša temu gibanju č. g. kaplan Strmšek, za kar mu kličem: Bog živi! Kaj bo »Šmarčan iz tujine« rekel na ta dopis. Sem radoveden. Moram sklončati, ker gospod urednik že išče škarje, da prikrajša moje dolgo besedičenje. Morebiti se ga bo pa usmilil. Počakajmo. Bomo videli!

Ker je ta proces velezanimiv za naše vinogradnike in vinsko trgovino, bomo o njem še poročali.

Plačujmo redno davke! Marsikdo je že prišel k meni, ta ali oni s pozdravom od davkarije v obliki položnice. Pritoževal se je, češ, plačal sem osebno vse predpisane davke, sedaj pa zopet terjatev. Kaj naj storim? Pri pregledovanju pa sem navadno videl, da je ta pozdrav posledica nerednega plačevanja in iz tega nastalih stroškov. — Marsikdo ob prejemu položnice odlašča, češ, grem v kratkem osebno ter plačam s knjižico pri davkariji. Toda prilike ni tako kmalu, delo, vreme zadržuje in že je prekorachen rok, stroški in obresti so že tukaj. Čez par dni, teden, dva, plača sicer vsoto, ne pa tudi stroškov in zamudnih obresti. To se ponovi parkrat in kocem leta je že čedna vsotica. Znani so mi slučaji, da je ta vsotica narasla v enem letu nad 500 Din. Mnogo se govori danes proti davkom in to je že postalo nekako moderno. Težki so res državni davki, pa še težji so mnogokrat oni, katere si nalagamo sami vsled naše malomarnosti. S prvim majem zapade večina davkov v plačilo za drugo polletje. Torej ne odlašati.

Dva zgodnja roja. Posestnik in čebelar Matija Hajšek od Sv. Ane v župniji Makole pri Poljčanah nam naznanja, da je dobil 22. aprila dva močna — prva čebelna roja.

Mariborski trg dne 23. aprila 1927. Ta dan je bilo 23 slani-narjev, ki so pripeljali 50 komadov zaklanih svinj na trg ter so prodajali meso in slanino po 10 do 25 Din za kg na drobno, ozir. po 15 do 19 Din za kg na debelo. Domači mesarji so prodajali govedine po 8 do 15, teletino 12,50 do 18, svinjino 15 do 22, jagnjetino pa po 10 do 15 Din kg. Perutnine je bilo okoli 500 komadov. Cene so bile še vedno tako visoke kakor pretečni teden. Domači zajci so stali 10 do 25, kozlički (26 komadov) pa 50 do 125 Din, jagnjeta (3 komade) 100 do 125 Din komad. Krompir, zelenjava, druga živila, sadje, cvetlice, sadike. Krompirja je bilo 50 vozov in se je prodajal po 1,50 do 2 Din kg, glavna solata 10 do 14, grah v stročju 12 Din, kisló zelje 3 do 4, kislá repa 2, čebula 5 do 6, česen 12 do 16 Din kg, karfiol 5 do 12 Din komad, med 30 do 35 Din kg, maslo surovo 46, kuhano 48, čajno 60 do 65 Din, mleko 3 do 3,50, smetana 12 do 16, oljčno olje 28 do 36, bučno olje 15 do 18 Din liter, jajca 1 do 1,25 Din komad. Sadije: jabolka 5 do 14 Din, datelji 24 do 36 Din kg. Cvetlice 2 do 7 Din, z lonci vred 15 do 35 Din komad. Sadike raznih vrst 12,50 do 25 Din komad. — Lesena in lončena roba 1 do 100 Din, lesene grablje 6 do 8, lesena kočija 2500 Din. — Sena in slama na mariborskem trgu. V sredo, dne 20. aprila je bilo 8 vozov sena in 4 vozove slame, v soboto, 23. aprila pa 22 vozov sena in 7 vozov slame na trgu. Cene so bile senu 75 do 90, slami 35 do 45 Din; slama se je prodajala tudi po 1,50 do 2 Din za škop. — Ribji trg v Mariboru. V petek, 22. aprila so bili živi karpi in ščuke na trgu, ki so se prodajali po 18 Din, morske ribe pa po 20 do 25 Din kg.

Mariborsko sejmsko poročilo. Na svinjski sejem 22. aprila se je pripeljalo 215 svinj, 7 koz, cene so bile sledeče: Mladi prašiči 5—6 tednov stari komad 100 do 125 Din, 7—9 tednov stari 150 do 200 Din, 3—4 mesece stari 320 do 350 Din, 5 do 7 mesecev stari 400 do 450 Din, 8—10 mesecev stari 480 do 500 Din, 1 leto stari 1100 do 1200 Din. 1 kg žive teže 9,50 do 11 Din, 1 kg mrtve teže 15 do 17 Din. Prodalo se je 157 komadov.

Pisma iz domačih krajev.

Gornja Sv. Kungota. Preteklo nedeljo, 24. aprila smo blagoslovili javni križ na posestvu našega odličnega, neustrašenega pristaša SLS, cerkvenega ključarja Franciška Kolmanič v Plintovcu in navzočnosti precejšnje števila župljanov. Ko bi ne bilo deževno vreme, bila bi slovesnost toliko častnejše zastopana. Tako se dviga na lepem hribčku v Plintovcu zopet novo znamenje našega odrešenja, ter se naltaja v vinogradu ključarja Kolmaniča res primeren kraj, saj je Gospod Jezus tako rad imenoval sebe vinsko trto. Od tod blagoslovilaj ljubí Jezus naše vinske gorice in žitna polja, varuj nas toče in hudega vremena! Tvoj mili pogled o trpeči Zveličar pa naj prežene vse pogubonosno krive nauke naših zakletih verskih nasprotnikov v naši župniji, steri moč peklenški kači, sedmeroglavemu zmaju, ki se peni jeze in dela s peklenko silo proti »Katoliškemu domu« in katoliški ideji. — Hitro po blagoslovitvi križa posvetila se je družina cerkv. ključarja presv. Srcu Jezusovemu. Pri tej priliki se je nabralo za Katoliški dom 83 Din med odličnimi gosti-soročniki šentilske in domače župnije, za kar naj jim bo presv. Srce bogat plačnik. Mirovali pa ne bomo, dokler ne pride sleherná družina naše uboge župnije pod varstvo božjega presv. Srca!

Sv. Anton v Slov. goricah. Ker se je izvedelo od raznih strank, da še bolezen metljavost v Slovenskih goricah oziroma v šentlenartskem okraju ni izginila, se razglašá sklep oblastne skupščine na vprašanje raznih strank, in sicer: Tisti posestnik, ki ima do pet oralov zemlje, dobi zdravilo »Distol« zastoj, posestnik z 10 orali zemlje po 4,50 Din in posestnik z nad 10 orali pa po znižani ceni 9 Din, seveda proti potrdilu pristojne občine, katerega mora vsak prineesti g. drž. živinozdravniku dr. Samecu.

»NAŠ DOM«.

Zakaj ga tako dolgo ni bilo? Marsikdo se je jezil, ker »Našega doma ni bilo in ga ni bilo. Vidite, je velik križ!« »Glasnik« in »Naš dom« sta se sedaj tiskala istočasno. To pa ni šlo dobro, ker obeh naenkrat tiskarna ne more izdati. Dozdaj je imel »Naš dom« še vedno srečo, da je pred »Glasnikom« prišel v stroj in na pošto. Ta mesec pa so prazniki zmešali račune in je moral »Naš dom«, čeprav je bil 9. aprila že gotov, čakati tako dolgo, ker mu je »Glasnik« prej ušel v stroj. Da pa odslej ne bo več take nerednosti, smo določili, da bo »Naš dom« izhajal tako, da ga bodo naročniki imeli 1. vsakega meseca že v rokah. Vodja tiskarne je odredil, da mora biti zadnje gradivo do 20. v mesecu v tiskarni, potem bo tiskarna list tako izdala, da ga bo prvega v mesecu imel vsak naročnik.

Prihodnja številka izide 1. junija na 32 straneh in potem vsakega prvega redno na 16 straneh.

Od aprilske številke do konca leta ga še lahko naročite za 12 Din. Niti enemu naročniku ni žal, da ga je naročil. Tudi Vam ne bo, ker toliko zabavnega in poučnega Vam za tako ceno nihče ne nudi.

Nova povest bo začela v kratkem izhajati. Kdor je čital sedanjo: »Klobuk gospoda župnika«, se bo gotovo veselil tudi nove, če mu povemo, da je še lepša in še bolj napeta, kot pa sedanja.

Dekleta! Ne odnehajte, dokler ne bo res vsaka poštena hiša imela »Naš dom«! Zdaj imamo že 2200 naročnikov; glejte, da jih spravimo na 10.000! To naj bo Vaša naloga in dolžnost in Vaša čast!

Kdor naročnine za »Naš dom« še ni poslal, naj jo pošlje!

pri Sv. Lenartu v Slov. goricah, pri katerem se more dobiti zdravilo. Kar se pa tiče raznih vlog in prošelj na oblastno skupščino, oziroma na oblastni odbor od raznih strank, morajo biti iste zmiraj dovolj zadostno opremljene z raznimi dokazi, ter je za razna vprašanja in pojasnila podpisani zmiraj na razpolago, samo treba mu naznani, ali osebno ali pismenim potom. Ob enem opozarjam občine, da naj redno poročajo podpisane, koliko živine da je bolne na metljavosti in koliko se je mora zaklati. Poljanec Ludvik, oblastni poslanec in župan v Cogetincih, pošta Sv. Anton v Slov. goricah.

Marija Snežna. Ob priliki blagoslovljanja križa pri posestniku Valentinu so se spomnili povabljeni naših dijakov in nabrali za kn. šk. dijaško semenišče v Mariboru 100 Din. — Bog bodi plačnik.

Polenshak pri Ptuj. Za letošnjo veliko noč smo bili Polenshaki precej presenečeni, ker smo dobili novi božji grob, delo našega domačega mizarja g. Meška. Napravljen je tako, da se drži stranskega oltarja sv. Vida, ter je veliko bolj pripraven prostor, kot smo ga imeli dosedaj. Zraven novega božjega groba smo dobili tudi novi korpus. Veliko lepih starih navad se je letos zopet pri nas izpolnilo. Na veliko soboto pri vstajenju je bilo veliko ljudstva, tako ogromno procesijo že dolgo ne pomnimo. V soboto in medeljo zvečer pa so bili vsi hribočki razsvetljeni. Tudi nesmiselno streljanje pri procesiji je letos precej izostalo, le par mlečehobnih, duševno slabotnih mladičev je nekoliko hotelo lepo slovesnost motiti, kar pa se jim ni posrečilo. Starejši in razumnejši fantje so se najlepše pokazali na veliko noč po večernicah, ko smo prišli iz cerkve od blagoslova, smo videli celo fronto postavljenih najrazličnejših topičev od najmanjšega do največjega kalibra in šele sedaj se je pričel oglašati eden za drugim, da je bilo tako veličastno kakor že dolgo ne. Vse to je najlepši dokaz, kako naše verno ljudstvo čuva, hrani in goji v svojih srcih ljubezen in spoštovanje do praznikov vstajenja našega Gospoda!

Polenshak pri Ptuj. Novic tudi pri nas nikakor ne zmanjka. Tako moramo danes poročati, da sedaj ob in pred velikonočnimi prazniki niso mirovali taki ljudje, ki navadno naše hiše obiskujejo samo v objemu nočne teme, je razumljivo, da vsakemu pride prav zraven svinjetine tudi kokošje meso. Tako so si taki ljudje priskrbeli na mnogih krajih ter pridno izpraznjevali razne kokošnjake. Ker je javnim varnostnim organom precej težko izslediti take neobdijihne nočne obiskovalce, ker mora biti precejšnja tolpa, da se jim posreči tudi prašiča v svinjaku zaklati in odnesti; sliši se namreč, da se je tak slučaj prigodil na Bresnici, župnije Sv. Lenart pri Veliki Nedelji.

Mala Nedelja. Te dni nas zapusti naš večletni kaplan č. g. L. Sunčič. Prav iskreno nam je žal tega priljubljenega, vedno vselega gospoda, ki nam je posvetil vse svoje moči tako v verskem kakor tudi v drugih ozirih. Posebno ga bode pogrešala naša deca, za katero je storil vse, kar je sploh mogel. Gospod kaplan je vnet apostol protialkoholnega gibanja in je v tem vprašanju strokovno popolnoma orientiran. Naj mu bi novo mesto blizu slovitega letovišča prijetno nadomestilo za našo župnijo.

Mala Nedelja. Službovanje našega selskega pismonoše je graje vredno. Ta fant nikakor ne odgovorja za to službo, zato ne moremo in ne bomo gledali več teh nerednosti. Ako se res noče potruditi, da bi strankam redno in točno dostavljal pisemske pošiljke, smo pač primorani, si priskrbeli moža, ki bo rad in z veseljem vršil to službo. Samo nekaj slučajev: pisma dvigne na poštenu uradu in jih nosi po tri dni okrog, na zadnje jih vrne poštenu uradu, ali pa jih pusti pri kakšni stranki, češ, naj jih ta dostavi dotičniku; med uradnimi urami pohaja pri različnih strankah, da se ga celo s težavo otresejo. Temu mora biti konec, ako ne, so posledice neizogibne.

Št. Ilj pri Velenju. Nemila bela žena vedno hodi pri nas okrog s svojo ostro nabrušeno koso. Dne 10. t. m. je prerežala nit življenja občje priljubljenemu mladeniču Rudolfu Rebernik. Rajni je bil več let cerkovnik ter vseskozi ponižen in vzgleden fant. Ob praznikih je znal prav mило in ubrano pritrkovati z zvonovi, da smo bili pri tem triječanju ganjeni od solz. Zato so mu pa tudi sedaj peli mило in otožno, kot da žalujejo za njegovo večjo roko. Kako je bil občje spoštvan in priljubljen pri vseh, zlasti med mladino, je pričal njegov nad vse lepi pogreb. Pri odprtem grobu so mu zapeli v slovo naši izvrstni pevci in pevke. Obilni venci pa so pričali, kako je rajni Rudolf ljubil cvetlice, ter večkrat kot cerkovnik pomagal z njimi dekletom venčati Marijin majniški oltar. Prav gotovo mu dobra nebeska Mati tega ne bo ostala dolžna, temveč ga bo bogato nadarila za to z nebeskim, neminljivim veseljem. Dragi Rudolf, počivaj v miru v zemlji šentiljski, mi ti ohranimo časten spomin. Staršem in celi Rerebnikovi družini pa naše iskreno sožalje!

Gomilsko. Dne 8. aprila 1927 je umrla blaga, krščanska žena Ivana Rančigaj. Njeni pogrebi so darovali za Dijaško semenišče 300 Din. Najlepši spomin na rajno, ki se je tudi sama v svoji oporoki, kakor se sliši, spomnila te prepotrebne ustanove.

Sv. Peter v Sav. dolini. Umrl je na veliki četrtek zjutraj častiljivi, 82 let stari mož Gašpar Košak. Bil je od prvega početka na-

ročnik Slov. Gospodarja. Iz tega in drugih listov razumnega čitanja si je prisvojil obširno stanovsko izobrazbo, ki ga je usposobila, da je čez petdeset let v raznih krajevnih zastopstvih uspešno deloval. Pokojni Košak je bil izmed tistih, ki so pred več kot petdesetimi leti hodili k pokojnemu knezu Salmu opravljati travniška dela za to, da so dobili hmeljske sadike. Priporočeval je večkrat, da si je knez Salm imena mladeničev-koscev popisal. Ko je prišel čas hmeljskega sajenja, je knez pripravil veliko skrinjo hmeljskih sadike, postavil fante v vrsto in več dni ko je fant prejšnje leto kosil, več sadike je iz knezove roke prejel. To pripovedovanje Košakovo potrjuje že leta 1911 pri celjskem sodišču ugotovljeno zgodovinsko dejstvo, da je savinjskemu hmelju zibelka tekla v gradu Novoselje pri Petrovčah, kamor je hmelj prinesel Salmov ekonom in dvorni kaplan Peter Hernes. Duhovniku se imajo Savinčani za blagostanje vsled hmelja zahvaliti. Pokojni Košak je pa bil tudi iskreno veren mož; to je pokazalo vse njegovo življenje in delovanje. Verski nagibi so mu bili močna opora zadnje dneve življenja. Videl je, kako se mu čedalje bolj približuje večnost. Vajen v življenju pogostega sv. obhajila je zatelel še prav tisto uro, v kateri je z mirnim očesom gledal bližajočo se smrti v obraz, strniti svojo dušo s Srcem Jezusovim. V zgodnji uri velikega četrčka se mu je želja izpolnila. Mirno je vzel iz roke svojega dobrega sina, subpriorja dunajskih usmiljenih bratov brlečo mrtvaško svečo in s srčnim zdihljajem: Jezus, Marija, Jožef, vam izročim svojo dušo, je umrl. Čast njegovemu spominu — sorodnikom sožalje!

Sv. Peter v Sav. dolini. Vstajenje na večer velike sobote se je vršilo sijajno. Posebno se je radovalo praznično razpoloženo verno ljudstvo nad lepim, navdušenim aleluja in nad krepko donečimi zvoki šentpeterske godbe. Krepka prsa močnih fantov imajo sape in ognja dovolj, da izvajajo blestečim instrumentom glasove, ki gredo v ušesa, pa tudi razveselijo in slovesni sprejod v Najsvetejšim v točnem koraku in v redu obdržijo. Se ne bode našel hitro zbor kmetskih korenjakov, ki bi mogoče velikonočne pesmi tako krepko prednašal kot to store šentpeterski muzikanti. Vztrajajte!

Sv. Rupert nad Laškimi. Jaka: »Veš, Miha, toliko ste se repenčili, češ, da mi samostojneži slabo stojimo; glej, sedaj pa že imamo svojo kandidatno listo za občinske volitve, vi pa je še nimate!« Miha: »Ali se še kaj spominjaš, Jaka, kako ste pred tremi leti pri obč. volitvah sramotno pogoreli, da je oblast vaša listo razveljavila? Ali upaš to tajiti?« Jaka: »Seveda vi klerikalci vedno udrihate po nas, ali zaslužimo ali ne! Tisto veš, pred 3 leti sem že precej pozabil in se tudi ne morem več spominjati.« Miha: »Aha, kajpada, ko so žalostni spomini! Mi pa vašega ravnanja nismo in ne bomo pozabili. Ze slišimo sedaj: ker itak ne morete dobiti dovolj ljudi za svoje namene, pa hočete vriniti take, ki nimajo volilne pravice; zvedel sem tudi, da hočete nekatere nezanesljive ljudi poslati v našo stranko, potem pa, ko bi bili izvoljeni, pa bi uskočili v vašo samostojno stranko, kakor se je to zgodilo pri Sv. Lenartu, kjer samostojneži strašite! A poznamo vas in vaše delo! Ne bodete nas preslepili! Jaka: »Z vami klerikalci ni govoriti! Pa vam bomo že dali odgovor pri volitvah, da bo kar zvenelo po ušesih!« Miha: »Čisto gotovo, Jaka, samo pazl, po katerih ušesih bo zvenelo!«

Sv. Rupert nad Laškimi. Smrt pri nas v sedanjem času hudo kosi. 21. aprila je umrla pri Sv. Petru Amalija Rozman v najlepših letih: komaj 24 let stara; 13 let je bila prikovana na bolniško postelj; voljno je trpela, krščansko umrla. Zelela si je smrti sedaj se je njena želja izpolnila. Dne 22. aprila pa je zatisnila svoje trudne oči 82 letna Jerčka Vogrinec, p. d. Martinševa. Živela je v veliki stiski in pomanjkanju, pa je svoje trpljenje prenašala kakor prava krščanska žena. Ponoči ji nenadoma postane slabo; ko vidi, da bo morala umreti, se umije, si hoče obleči nedeljsko obleko, da bi jo smrt našla pripravljeno; bila je pripravljena na duši in na telesu! — V soboto, dne 23. aprila pa je preminul v Glazuti pod Mrzlo planino 35 letni gospodar Janez Mlakar pd. Linov; neusmiljena jetika ga je pokosila v najboljših letih. — Vzgladno se je spravljal na smrtni postelji z Bogom. Zapušta žalujoco ženo in dva mala otročiča. Počivaj v miru!

Rimske Toplice. Tukaj je umrl pred kratkim gospod Anton Kuder, mizarski mojster na Sevcih. Bil je blaga, trezna, mirna duša. Bolezen je prinesel iz svetovne vojne, ki ga je morila vsa leta tako, da ji je slednjič podlegel. Z velikim trudom si je postavil veliko mizarsko delavnico, ki mu je bila v veliko veselje, pa jo je moral zapustiti, star komaj 36 let. Zapušta plakajočo vdovo in malo hčerko, ki ga je pretresljivo klicala ob pogrebu s sladkim imenom »atek, atek«. Bil je vnet pristaš SLS in naročnik »Slov. Gospodarja«. V miru počivaj dragi Anton; preostali iskreno sožalje.

Lepo posestvo kupim v ceni do 200.000 Din. Polovico plačam takoj, drugo po dogovoru. Ponudbe s popisom in navedbo cene do 3. maja na upravo pod št. 581.

Mala oznanila.

Pridno in pošteno viničarsko družino se sprejme pod ugodnimi pogoji v Sodinskem vrhu. Vpraša se na naslov: gospod Frig Irgolič, Sodinci, Velika Nedelja. 568

Učenec z dobrim šolskim spričevalom, ki je šele izstopil iz šole, se sprejme v trgovini z mešanim blagom Ivana Schusteritsch, Sv. Vid pri Ptuj. — 573

Ekonom, več v poljedelstvu, živinoreji, vinarstvu in sadjarstvu išče službe. Naslov v upravi lista pod »Ekonom«. 578

Dekle-šivilja išče stalnega mesta. Je zadovoljna z manjšo plačo in priprosto hrano; gre tudi h krojaču. Naslov pove uprava. 594

Službo išče oženjen par brez otrok, za h konjem in za dekle — razumemo poljsko delo in tudi pri hmelju. Naslov v upravi. 593

Proda se lepo posestvo 12 oralov. Njive, vinograd, gozd in lep sadonosnik. Oddaljeno 1½ ure od Maribora. Vpraša se pri g. Rupertu Muraus, Košake 140 Lajtersberg pri Mariboru. 579

Hišo z upeljano trgovino, kupim ali vzamem v najem takoj; reflektira se samo na prometnem prostoru v trgu ali v vasi blizu farne cerkve. Le resne ponudbe je poslati na upravo lista. 572

Nova hiša se po ceni proda na prometni cesti — tik mesta Celje. Stanovanje takoj prosto. — M. Dolinar, Dolgopolje — Gaborje 23, Celje. 592

Rodovitno posestvo, 3 orali vinograda, velik sadonosnik, njive, travnikov za 12 glav živine, 3 hiše v lepem kraju Slov. gorice, eno uro od Maribora, na prodaj. Pojasnila daje Sonenvald, Maribor, Volkmerjeva ul. št. 10. 589

Malo posestvo, 1½ ure oddaljeno od kolodvora Savski Brestovec (Rajhenburg), pol ure od rudnika Reštanj, obstoječe iz stanovanjske hiše, vinograda, njive, košenina in gozd, je za ceno 20.000 Din na prodaj. Jaka pripravno je, da se postavi kaka žaga ali mlin ker je vodna moč na razpolago. Vse skukaj meri nekaj nad 5 oralov. — Vprašati je na naslov: Ivan Rathe, pek in gostilničar, Rajhenburg. 582

Malo posestvo 4-10 oralov, prednost ravnina, okolica Maribor. — Malo posestvo, prednost z gozdom ob Dravi (okolica Fale) išče več resnih kupcev. Natančne ponudbe brezplačno na »Marstan«, Maribor, Koroška cesta 10. — Tam je tudi malo posestvo zelo ugodno za najem. 591

Loterija »Doma vbogih«, Maribor. Glavni dobiček lična družinska hiša. — Več drugih dobitkov. Srečke po 50 Din (tudi na obroke) v trafikah ali v pisarni, Koroška cesta 10. 590

Jesenove hlode, premera od 40 cm naprej, prvovrstne, pozimi sekane, ravne, brez grč, kupujemo. Ponudbe s točnim popisom blaga in specifikacijo mer pod značko »Promptno plačilo« na upravo lista. 588

Novost. Umetno fino brušenje za britve, škarje itd. vsako sredo in v petek v Ptuj, Glavni trg. Enoletna garancija, nizke cene. 587

Kmetije in hišni posestniki, pozor! Kdo zida in hoče imeti najcenejšo zidno opeko, naj se nemudoma obrne na stavbeno podjetje Dragotin Korošec — Smartno ob Paki. 576

Prodajni šivalni stroj. Kmetič Marija, Gačnik 8, Jarenina. 577

Cunje, staro železo, kovine, kopti, glaževino, papir itd. kupuje in plača najboljšo A. Arbeiter, Maribor, Dravska ulica. Iščem stalne nakupovalce in nabiralce. 584

Pol zastoj prodaj 6 vozov, močnih vseh vrst do 10. maja. Naslov v upravi. 583

Kdo potrebuje večjo množino slivovke naj se zglati pisмено ali osebno pri Rudolfu Korun, trg Sid, Srem. 575

»Želiski Živokista je najboljšo sredstvo za bolečine v kosteh, zbadanju, želodčne krče, glavobol, revmatizem in vsake vrste nevralgije za katerega smo dobili mnogo pohvalnih pisem; dobi se samo pri tt. Maya, Maribor, Slovenska ulica 12. 569

Gospodinj, pozor! Kokolin krogle v obliki jajca so najboljša sredstva, ki učinkujejo, da so kokoši zdrave in redno nesejo jajca, mnogo pohvalnih pisem. Ako se hočete prepricati pošljite 5 Din, pa vam pošljemo en komad z navodilom za poskušnjo. Če ne učinkujejo, vam vrnemo denar takoj nazaj; dobi se samo pri tt. Maya, Maribor, Slovenska ulica 12. 570

Nedeljski izlet!

1. maja gremo v Svečino.

Avtoomnibus vozi vsako nedeljo in praznik. Odhod iz Maribora ob 14. uri (gostilna Spatzek) ter se vrača iz Svečine ob 20. uri. — Krasna obmejna točka.

Za dobro prvovrstno kapljico in jedila skrbi gostilna Arh.

KAVA MEDO

pred praženjem higijenično očiščena
prava zrnata kava

je prosta pri kavi nahajajočih škodljivih delov ter vsebuje vse dragocene snovi
popolni najfinejši kavin aroma,
kakor najpriljubnejši okus.

Užitek **MEDO-KAVE** ni samo zdravim, temveč tudi večinoma želodčno, srčno in živčno bolnim za priporočati.

MEDO-KAVA se dobi samo v rujavih **prozornih zavitkih,**
zahtevajte jo povsod

ali pa pri
glavni zalogi za S. H. S.
Rado Meznarič, Maribor, Glavni trg 21

Dolenjavas na Kranjskem. Pred dobrimi 14 dnevi je prispel že težko bolan kropit svojega očeta župnik iz Ruš g. Janko Ilic v svojo rodno vas. Božja volja pa je bila, da je šel gospod župnik sam za pokojnim svojim očetom 14 dni po pogrebu. Umrl je dne 18. t. m. pri sorodnikih v hiši svojega ujca, pokojnega državnega in deželnega delegata kanonika g. Karola Klun in bil 21. t. m. slovesno pokopan na tukajšnjem farnem pokopališču v Prigorici. Pred hišo mu je zapel moški zbor žalno pesem, nakar se je sprevod razvil v farno cerkev v Dolenjovas. Sprevod je vodil prelat in kanonik, semeniški ravatelj v pokoju g. dr. Lesar ob asistenci 18 duhovnikov, ki so se zbrali k zadnjemu spremstvu pokojnega g. Ilca iz mariborske škofije ter domače ribniške in sosedne kočevske dekanije. Zastopana je bila celo zagrebška nadškofija. Pred krsto je spremljala umrlega g. župnika vsa šolska mladina z učiteljskim zborom, Marijina družba z zastavo in požarna brambila iz Dolenjevsi. Za krsto je stopala mnogobrojna množica ljudstva iz ribniške doline. Posebno lepo je bila udeležena rojstna vas g. Ilca, Gruča vas. Ruško župnijo je zastopal g. župan ruški in oba cerkvena ključarja, ki so v imenu občine in ruškega prosvetnega društva poklonili lepa dva venca. Žalni govor je v cerkvi imel prelat g. dr. Lesar, slovesni requiem pa nar. posl. in župnik g. Skulj. Ob odprtem grobu pa se je poslovil od pokojnega g. župnika Kovačič, duhovnik iz Maribora, ki je v pretrajljivih besedah risal blagi značaj in dobrotljivost pokojnika, povdarjajoč njegovo narodno delo, radi katerega je moral rajni radi nemških ovaduhov leta 1914 v graški zapor, kjer si je nakopal kal bolezní. Po govoru, ki je porosil mnogo oči, je moški zbor dolenjevaški še zapel Vigred se povrne na kar se je zagrnila gruda nad krsto dobrega župnika g. Ilca. N. v m. p.!

Mala Nedelja. V nedeljo, dne 8. maja, ob pol 4. uri se v Društvenem domu pri Mali Nedelji uprizori Finžgarjev narodni igrokaz »Divji lovec«. Med odmori svira domača godba. Prireditelj se vrši ob vsakem vremenu. Ker se igra ne bo ponavljala, naj nihče ne zamudi si iste ogledati. Vabljeni so od blizu in daleč.

Ljutomer. Tržka godba priredi v nedeljo, dne 1. maja razum običajne budnice še po 8. maši, to je ob pol 9. uri dopolne na glavnem trgu promenadni koncert brez vstopnine. Proizvajale se bod popolnoma nove skladbe.

Dobrna pri Celju. Dne 6. t. m. je umrl v Zavrhu A. Rihtar v starosti 77 let. Bil je vzoren katoličan ter dolgo let naročnik našega lista. Sveti naj mu večna luč, Rihterjem pa naše sožalje. — Dne 11. t. m. je zadela smrtna nesreča Terezijo Čermak. Bilo je takole: Terezija in njen brat Francek sta šla z vozom po smrekovo steljo v gozd, češ, za praznike moramo dobiti stelje, da živina ne bo na mokrem, je rekla Terezija. Starejši brat Jakob je rekel, jaz grem v Vitanje, bomo pa popoldne dobili stelje, ko bom jaz doma. Bilo je drugače. Terezija je silila in šli so po steljo v gozd, ki je četrť ure oddaljen od doma. Šla sta res, in kam? Naložila sta steljo na veliki voz; Francek je vozil, Terezija je pa voz držala, da se ne bi zvrnil, ker je bila slaba cesta, imela pa ni dovolj moči, da bi ga obdržala in voz se zvrne ter Terezijo za vrat prime. Terezija je se rekla »Francek, pomagaj mi«, kmalu nato pa je izdihnila pod vozom. Kako bi bil Francek pomagal, ker še štiri bi ne bili voza dvignili, ne pa 16 letni fant. Dne 13. dopolne je bil pogreb vrle 23 letne Terezije. Vsi žalujejo, domači in sosedje. N. v m. p. Kaj pa je pri nas s hmeljem? Koder greš, vidiš povsod bele količice po njivah, to pomeni, da je njiva za hmelj pripravljena. Še tisti ga sadijo, ki so pravili, da ga ne marajo. Bog daj, da bi še dolgo let imel lepo ceno, če ne, bo ravno tako šel iz njive, kakor sedaj na njivo. — No, še nekaj; koliko pride »Domovine« na Dobrno. Samo pri eni hiši se je vzgneznila na Dobrni. Le ena je pri nas »Domovina«, samo ena. Pa ta »Domovina« se res postavlja kakor kak nobel gospod, pa zakaj? Zakaj? Zato, ker je ovenčana okoli in okoli s »Slovenskim Gospodarjem«, katerega dobivajo osedje kar po vrsti, kakor so litanije v molitveni knjigi, in sicer: Osetič, Mirnik, Legvart, Flis, Pinter, Rihter, Lužnik itd. »Domovina« je pri nas ravno tako kakor ujeti kragulj med domačo perutnino. Smešno je, kadar pride pismo- noša s torbo, jo odpre in začne dajati pisma in časopise, pri katerih je tudi »Domovina« zraven. Vem, da mora paziti na njo, da se ne izgubi, ker ima samo eno. Pazi »Domovina«, da se ne pregreši kaj čez Završane, ker si tako lepo ovenčana s »Slovenskim Gospodarjem«.

Petrovče. (Velika slavnost v Petrovčah.) Zveza slovenskih vojakov iz svetovne vojne priredi proslavo odkritja spominske plošče vsem padlim vojakom Lavantinske škofije na dan Vnebohoda dne 26. maja 1927 z velikim sporedom. Popoldne ob 3. uri se bode igrala velika bojna igra na prostem »Kalvarija«. I. dejanje na dan mobilizacije leta 1914, II. dejanje pri kadru, III. dejanje na galski fronti, IV. dejanje na Doberdobu, V. dejanje pa v fašistovskem robstvu. Vabijo se vsi bivši vojaki cele lavantinske škofije, vsa društva brez razlike strank, cele organizacije cele lavantinske škofije. Vsak, kedo hoče posetiti Petrovče, ima polovično vožnjo ter zahtevajte pri Vaših župnih uradih legitimacije. Vsi župni in občinski uradi se prosijo, da našo idejo podpirajo ter udeležencem gredo na roko. Torej dne 26. maja vsi v Petrovče iz cele lavantinske škofije. Sporedi so nabiti na vseh postajah mariborske oblasti.

Sladka gora. Kukavica je spet priletela, a našla je skoraj čisto drugo lice kakor lansko pomlad. V hostah, kjer se je malokdaj slišala sekira, od lanske jeseni sekira poje skozi celo zimo in naj- lepši hrasti, najlepše buke in smreke so že proč. Stari prevžit- karji pravijo: odkar sem bil posestnik na tej zemlji, se pri nas ni žito kupovalo. Letos ga kupujejo brez izjeme vsi. Pred par dnevi je šel neki mladenič iz precej številne družine v dobro uro oddaljeno vas in nesel 7 jajc, domov pa nese 2 kili koruze. Neki kmet, sicer varčen gospodar, se je radi davkov v zadnjih letih zadolžil za 3600 gl. Za sebe sicer malo potrebuje, po dve leti za- poredoma slaba letina, slaba živinska krma, zaslužka pa ni. Da bi se oblastna skupščina tudi ozrla v take stranske kote naše Slo- venije, ki niso ob prometnih krajih. Ceste imamo vse za poprav- ljati, močvirnatih krajev veliko za osuševati, nekaj zelo potrebnih vodovodov narediti. S tem bi bila dana možnost, si vsaj nekaj za- služiti, obenem pa kraj povzdigniti. Tozadevnih prošelj smo že več odposlali.

Šmarje pri Jelšah. Pri nas se je vršilo zadnji četrtek, dne 21. aprila licencovanje bikov za šmarski okraj; priglasilo se je 58 glav. Od teh sta dobila dva po 29 točk, in sicer posestnika Ant. Bračko od Sv. Stefana in Jagodič Franc iz Slivnice; drugi so do- bili večinoma po 23 do 28 točk. Ko je bil pregled gotov, je gospod Zupanc iz Celja pozdravil in častital bikorejcem za res lepo in vzorno bikorejo, posebno je naglašal: občina okolica Šmarje, Sv. Stefan in Ponikva. Nato je šmarski živinozdravnik obrazložil znake metljivosti in da je dobil 500 komadov Distola od oblastne skupščine, katera ga razpečava večinoma brezplačno in za polo- vično ceno sporazumno z g. poslancom Turkom. Po končanem, hvalevrednem govoru se je razdelila nagrada za lansko leto sle- dečim posestnikom: Vrečko Jurij, Sv. Stefan 500 Din; Jagodič Franc, Slivnica 500 Din, po 400 Din sta dobila Bračko Anton, Sv. Stefan in Marija Palir, Zibika, Po 150 Din sta dobila Kregar Florjan, Sv. Stefan dvakrat, Podgoršek Jakob, Ponikva. 100 Din so dobili Pišek Anton, Strašek Jože iz Šmarja in Drač Jakob, Rataj Franc, Sv. Vid, Podgoršek Jakob, Ponikva, Vozlič Anton, Sv. Ema. 50 Din Carlin Ivan, Sv. Peter, Vorbovšek Jera, Sv. Ste- fan, Pevec Janez, Zibika, Stancer Anton, Ponikva. Po 30 Din Mastnak Jože, Sv. Vid, Orač Jakob, Šmarje in Frelj na Slivnici. Te zneske je razdelil šmarski okrajni zastop, a še vse premalo; priporoča se, da gledajo občine in okrajni zastopi na dober na-

raščaj bikov, ker le s tem povzdignejo našo živinorejo, ki je skoro glavna panoga za naše gospodarstvo. Bikorejci, le naprej! Zeleti bi tudi bilo in se mora tudi skušati skoraj doseči, da pri- dejo na vrsto tudi lepe krave in telice.

Jarenina. Katoliško prosvetno društvo v Jarenini uprizori v nedeljo, dne 1. maja t. l. na prostem (tik cerkve) gledališko predstavo »Repositev« v petih dejanjih. Sodeluje domači pevski zbor z narodnim petjem. Vabimo vse dobroimselece od blizu in daleč. Vstopnina: sedeži 5, stojišča 2 Din. V slučaju slabega vre- mena, se vrši igra naslednjo nedeljo, dne 8. maja.

Ptuj. (Avtovožnja Maribor—Ptuj). Od okrajnega zastopa Ptuj smo prejeli pojasnilo glede avtovožnje Ptuj—Maribor, ker je »Marburger Zeitung« zadnje dni prinesla debelo tiskano poro- čilo na napačni informaciji, češ, da okrajni zastop vožnje ovira. Resnica je, da se je takrat, ko se je izdala koncesija za avto- vožnjo Al. Liningerju v Mariboru, točno določilo, da ima ta pod- jetnik za popravilo ceste prispevati svoj cestni prispevek, ker je znano in ugotovljeno, da se ceste z avtomobili, ki vozijo redno in ob vsakemu vremenu, najbolj uničijo. Ta prispevek se je do- ločil tako, da ima Lininger za vsako vožnjo Ptuj—Maribor in obratno plačati malenkosten prispevek 6 Din. Ako se račun, da stane kubik meter gramoza povprečno 60 Din, in da ga je treba za redno vzdrževanje najmanj na km ceste 100 kub. metrov, torej na 17 km 1700 kub. metrov za 102.000 Din, dalje pa za cestne de- lavce, cestarje in popravila mostov in propustov še znesek pov- prečno 28.000 Din, pride celokupni izdatek na 130.000 Din. Ker je okraj v slabem gmotnem položaju, ne more toliko samo za to cesto žrtvovati, ker ima še drugih cest 250 km. Ker cesta potom avtomobilskih voženj veliko trpi, morajo avtomobilisti seveda tudi k vzdrževanju prispevati in je Liningerjev prispevek k ce- lokupnim izdatkom zelo nizko odmerjen in znaša na leto komaj okroglo 5500 Din, tako da znaša predpis cestnega prispevka od 1. 11. 1925 do konca leta 1926 6528 Din in nič več. — Plačal je na ta račun komaj 1200 Din. Vkljub temu, da je gospod Lininger ta prispevek priznal in se zavezal, da ga plača, se sedaj brani. On vozi sedaj redno dnevno šestkrat po navedeni progi in v vsakem vremenu, je tedaj naravno, da cesto najbolj kviri. Prej, ko ni vozil ta avto, je bila cesta gladka in dobra, sedaj, zlasti letos pa je že zelo pokvarjena in rabi veliko izrednih izdatkov, da se spravi v prejšnji stan. Ker je tudi za Liningerja ugodnejše, če ima boljše ceste, bi bilo tedaj za njega bolj primerno in hva- ležno, ako bi iz lastnega nagiba čim več prispeval za ceste, me- sto da se pritožuje na nepravilnih mestih in grozi, češ, da bo avto- vožnjo ustavil, »ker ga okrajni zastop s cestnimi prispevki pre- več davi«. Lahko se račun, da povprečno avto vozi 10 ljudi — enkrat več drugokrat manj — na eno vožnjo. Ti mu plačajo 200 dinarjev, za šestkratno vožnjo torej 1200 Din dnevno. Če ga tedaj stane vzdrževanje avtomobila res velike vsote, gotovo mu še da toliko čistega, da se mu poleg plačila malenkostnega prispev- ka podjetje rentira. Mostnina preko dravskega mosta v Ptuj z znaša za takšen težek avto, kakor je Liningerjev, 10 Din in bi moral plačati za šest voženj, tedaj dnevno 60 Din mostnine, ali na mesec 1800 Din. Za mostnino še ni plačal od 1. 11. 1925 do da- nes niti vinarja. Da okrajni zastop podpira podjetje in ga ne za- družje ali krivično obremenjuje, je razvidno iz tega, da je me- sečno mostnino pavšaliral komaj na eno tretjino, torej na 600 dinarjev. Od 1. maja 1927 se je pa ponudilo g. Liningerju, da plača za cestni prispevek in za mostnino skupaj samo 1000 Din in da se mu je tudi za ves čas nazaj na ta znesek dovolilo zni- žanje. Ti pogoji so gotovo ugodni za podjetje in če še kljub temu g. Lininger trdi, da ne more izhajati, naj tedaj podjetje pusti, da pride drugi. Mi pravimo, da je podjetje aktivno, le g. Lininger se krči plačila in hoče v javnosti napraviti samo utis, da ga mi odiramo. Ta trditve pa nima nobene podlage, kakor je razvidno iz gorenjega obračuna. Dodatno je še omeniti, da stane popravilo mosta v Ptuj v letu 1926 190.000 Din in da je okrajni zastop do- plačal na mostnino 90.000 Din in to že sedaj tri leta zapored. — Jasno je tedaj, da tako visokih bremen ne more nositi in da si mora iskati vire dohodkov, ako hoče ustreči splošnim drugim zahtevam. Dali smo pojasnilo glede avtoproge Ptuj—Maribor in stojimo na stališču, da so grožnje podjetnika, češ, da bo moral avtovožnjo ustaviti vsled gornjih cestnih dajatev, neupravičene in neutemeljene. Za daljša pojasnila je okrajni zastop vedno na razpolago.

Ptujsko polje. Odkar so šolske počitnice poleti, nam leto za letom na spomlad primanjkuje krme za živino, posebno pa še le- tos. Ljudje v tem mrzlem vetrovnem času pasejo živino po še su- hih pašnikih in travnikih, ker so v jeseni radi šole pomanjka- jočih pastirjev bili primorani v hlevu krmiti svojo živino, če- ravno je bilo povsod dovolj paše. Kljub vsem prošnjam prosvetni minister Radič ni dovolil jenskih počitnic na deželi. V jeseni, ko se je nahajalo povsod mnogo paše, se je morala živina krmiti v hlevu, sedaj pa živina strada, da je groza, ker smo tisto pokrmili v jeseni, kar bi lahko imeli sedaj. Naj nam sedaj gospod Pucelj, ki je bil traktat kmetijski minister, nasvetuje, kako naj sedaj prehranimo svojo živino, saj je imel vedno na jeziku kmetijsko varčevanje in na vse naše prošnje zaradi jenskih počitnic nam ni hotel pomagati in s tem povzročil sedanji obupni položaj. Si lahko vsakdo misli, kako izgleda živina, ki mora sedaj živeti samo od paše? Kako bo zdrava taka živina? Kake dohodke bo dajala in kako se bo s tako živino polje obdelovalo. Koliko gladu mora ži- vina radi njih pretrpeti, kmetje pa škode? Za naprej pa že sedaj prosimo gospode poslance, da se ta zadeva uredi iz gospodarske- ga stališča, ne pa iz enostranskega obzira zaradi prijetnosti po- letnih počitnic nekaterih gospodov. — Kmetje s Ptujskega polja.

Središče ob Dravi. »Žive kličem«, doni bolj ko kedaj, o veliko- nočnem času iz Zvečičarjevih ust. Zdaj, ko je dokončal Bog-človek svojo dramo, zdaj, ko je zastop padel po končanem zadnjem dejanju, vsaj zdaj pridite maloverni in padite na kolena pred Njim, ki vam je dal življenje in ki vam daje vaš vsakdanji kruh. Da pa bi ljudje doživeli Kristusovo dramo, da bi vsaj zaslužili boj, ki ga je dokončal Bog-človek, ko je visel med nebom in zemljo, je naš ljudski oder uprizoril že četrtilič in petič na veliko- nočni pondeljek srce pretresujočo dramo Boga-človeka. Kdor je na veliki pondeljek ob treh popoldne prišel pred Krekovo dvo- rano, ta je dobil vtis, ki ga človek redko dobi. Negledna množ- ica je oblegala dvorano. Kdo bi si mislil, da bo posetilo Pasijon toliko ljudi, zlasti tujecev. Že samo iz Čakovca in Nedeljskega jih je prišlo toliko, da bi lahko sami napolnili dvakrat dvorano. Vi- di se, da še med ljudstvom tli iskra vere Moža iz Nazareta. Pred- stava je bila določena le ena, a ker nikdo došlih, zlasti tujecev ne bi rad odšel, ne da bi videl trpljenja Njega, o katerem so Judje sklenili, da je bolje, da umre eden za ves narod, je ljudski oder storil nekaj, kar mu tuji gostje nikdar ne pozabijo. Ljudski oder se je zavedal važnosti in ugodnosti trenutka in je isti dan upri- zoril dvakrat Kristusovo dramo. Človek, ki je vse opazoval s kritičnim očesom, mora že na tem uspehu igralcem kakor vodstvu ljudskega odra iskreno častitati. Kaj pa igranje? Pri Pasijonu je namreč nujno treba, da dramo dožive igralci, da jo potem lahko dožive tudi gledalci. Med vso predstavo se mi je zdelo, da gledam resnično trpljenje, da gledam resnične muke Boga-človeka. Vsi navzoči so spremljali sliko za sliko z največjo napetostjo. Tudi sočutja s trpečim Zvečičarjem ni manjkalo. Nobeno oko ni ostalo suho, zlasti pri križevem potu, križanju in smrti našega Gospoda. Še danes mi zveni v duši pretresljiv klic s križa: »Oče, v tvoje roke izročam svojo dušo!«. Ako pomislimo, da so igralci diletanti in samouki, jih moramo občudovati. Občudovati moramo njih požrtvavalnost in dovršenost v igri. Vsi od prvega do zadnjega so izborne rešili svoje vloge, da o malenkostih ne govorimo. Na

čelu in najboljši je bil seveda Kristus, niso pa za njim veliko ali celo nič zaostajali tudi drugi. Igra je bila pri vseh dobra, le Ju- dež bi naj govoril počasneje in bolj razločno. In zbor? Na ne- katerih mestih je bil šibek, a to mu rade volje oprostimo, ker se je drugače dobro držal. Zeleti bi, da ne bi bil šepetalec pri ne- katerih slikah tako glasen, kot je bil. Tudi obleka je bila primerna drami. Vse je bilo v skladu z dramo, le oder se nam zdi za tako veliko stvar premajhen. S Pasijonom je stopil naš ljudski oder velik korak naprej. Igralcem kakor vodstvu odra pa kličemo: Le tako naprej in bodočnost je vaša!

Bili
kakršnikol
časi
brez
Palma
življenje
ni!

MAŁA OZNANILA

I. mlinarskega pomočnika ra- bim takoj, stalnega, zvestega in pridnega. Alojzij Kupec, valčni mlin, Sv. Pavel pri Preboldu, 535 2—1

Sprejme se pekovski vajence z vso oskrbo. Pekarna Berlinger Vurberg pri Ptuj. 559

Prodaj posestvo 19 oralov, ob- stoječe iz njiv, sadonosnika, travnika in gozda z zidanim poslopjem, Rošpoh 5, p. Pesni- ca pri Mariboru. 540 3—1

Cepljeno trsje vseh boljših vrst na priporočljivih podlagah. Ce- na po dogovoru. Anton Turin, Modrače, p. Studenice pri Polj- čanah. 478

Jajca za valenje od štajerskih in sulmdolskih kokoši ter od velikih gosí, rac puranov ved- no pri Greiner, Maribor, Go- sposka ulica 2. 492

Lak, holandsko zelje, krompir, različne solate. Preprodajalcem in trgovcem znižane cene. Na deželo pošiljamo po povzetju. Zahtevajte cenik. Ivan Požar, Krvavi most 2, Zagreb. 184

Motorno kolo BSA 2½ HP, naj- novejše sistema, izborna ohranjenost, kot novo prodaj pod zelo ugodnimi pogoji Franc Seršen v Ljutomeru. 553

500 komadov prvovrstnih cep- ljenk rip. portalis, vrste: muš- katni silvanec in burgundec ima na prodaj Kren Ivan, Plavč, Zg. Sv. Kungota. 548

Cela elektrarna ali k tej spa- dajoči posamezni predmeti, dva dinamó á 8 PH, jermeni, žice, daljnovidni itd. se radi opustitve prodaj v celoti ali posamezni deli na javni dražbi v Žičah pri Konjicah dne 4. majnika 1927, ob pol 10. uri. Podrobna pojasnila daje g. Slavko Brglez ravatelj hotela »Evropa« v Celju ali odvetniška pisarna dr. Rakuna v Celju. 538

Vse kar potrebujete

Vam se nepovšečno takoj na željo zamenja z drugim. Pre- glejte bogato ilustrovani divot-cenik, ki ga dobite brezplačno od svetovne trdke H. Suttner v Ljubljani št. 992.

Kdor v „Slov. Gospodarju“ oglašuje,
uspeha gotovo se raduje!

Imam več sort suhe cepljeni trt na prodaj. Martin Horvat, Gabernik, p. Juršinci pri Ptuj, 815 10—1

POZOR VINOGRADNIKI!

Brizgalnice proti peronosporil Sistem »Non plus ultra« in si- stem »Jesserigg« ter nahrbtnne žveplalnike »Vulkan« izdeluje in razpošilja proti garanciji in v najboljši izpeljavi in kva- liteti Domača izdelovalnica vi- nogradniških aparatov

Andrej Frank in sin, Ptuj. Zahtevajte cenike! 471 4—1

STYRIA-KOLO
na
12 mesečne obroke
samo pri generalnem za- stopstvu 345
ALOJZ USSAR
Maribor
Gospodarska ulica 20/I.

TEŽAKOVO HRANILNO IN ZDRAVIL. OLJE ZA ŽIVINO je najboljši sredstvo za okrep- ljenje zahirane živine, o čemer govori že več sto pohvalnic. Naročite za poskušnjo vsaj eno ročko od 5 kg za 125 Din pri tvrdki

M. TEŽAK, ZAGREB, 244 Gunduličeva 13.

»Radi katar v spolnicah sem rabil pri čez 300 kravah »Bisulin« z enako izvrstnim uspehom; nikdar ni bilo opazljive razdraženosti — krave so normalno otelele.«

Tierarz Dr. S. Berliner Tierärzt, Wochenschau 1908, Nr. 16:

»Bisulin« se dobi le na odredbo živinozdravnika.

H. TROMMSDORFF, KEM. TOVARNA, AACHEN.

Zastopnik: »Lykos« Mr. K. Vouk, Zagreb, Jurjevska ul. 8.

Radi prezidave

se prodaja klobuke, obleke, plašče, perilo, čevlje itd. itd. po zelo znižanih cenah, še z 5% popusta. Samo 14 dni. pri Jakob-u Lah, Maribor, Glavni trg 2

Izjava.

Podpisana Antonija Perger, posestnica v Barislavcih, preključujem in obžalujem vse žalivke, ki sem jih izrekla dne 19. marca 1927 v gostilni Orovič zoper g. šolskega upravitelja Karla Zorec in njegovo soprogo Milo Zorec ter gđ. Marijo Požegar in se jim zahvaljujem, da so odstopili od tozadevnih zasebnih tožb.

Ptuj, dne 22. aprila 1927.

580

Antonija Perger.

Birma se bliža!

P. n. Da si bodo zamogli tudi revni sloji nabaviti obleko, bodem prodajal sukno od 26 dinarjev naprej kakor tudi drugo jako dobro blago ter tkanine za perilo in to po najnižjih brezkonkurenčnih cenah. Se priporoča

J. Trpin, Maribor, Glavni trg 17.

Cirilova knjižnica

obsega dosedaj sledeče zvezke:

1. Naša država (razprodano).
2. Jugoslovanski Piemont, 7 Din.
3. Slovenska žena, 10 Din.
4. Moj stric in moj župnik, 4 Din.
5. Gladiatorji, I. del, 8 Din.
6. Gladiatorji, II. del, 10 Din.
7. Nevidni človek, 7 Din.
8. Dušica, I. del 16 Din, II. del 25 Din, III. del (v tisku).
9. V libijski puščavi, 12 Din.
10. Živ pokopan, 8 Din.
11. Izpovedi socialisti, 16 Din.
12. Džungla, I. del 18 Din, II. del 14 Din.
13. Šumi, šumi Drava, 5 Din.
14. Slovenske gorice, 7 Din.
15. Zgodbe napoleonskega vojaka, 12 Din.
16. Mali svet naših očetov, 28 Din.
17. Iz otroških ust.
18. Kadar rože cveto, 8.50 Din.
19. Zadnji Mohikanec, 11 Din.
20. Dom.
21. Kratka zgodovina Maribora, 20 Din.

Naložite denar le pri

Ljudski posojilnici v Celju

registrirani zadrugi z neomejeno zavezo

Cankarjeva ulica 4

poleg davkarije (poprej pri »Belem volu«), kjer je najbolj varno naložen in se najugodneje obrestuje. 59

Rentni in invalidni davek plačuje posojilnica.

Posojila po najnižji obrestni meri.

Denar naložite

najboljše in najvarnejše pri

Spodnještajerski ljudski posojilnici

v Mariboru

Stolna ulica 6 P. Z. Z. Stolna ulica 6

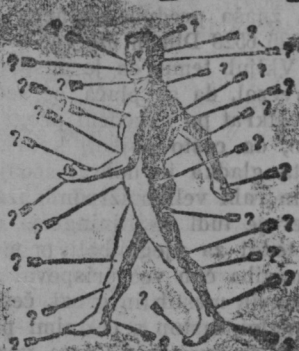
Obrestuje hranilne vloge brez odpovedi po

6%

na trimesečno odpoved po

8%

Za pravilno negovanje telesa

pokazuje se Fellerjev pravi blagodišeči »Elsafluid« koristnega delovanja že od časa naših dedov. On daje oslabelemu telesu novih moči in svežosti, oživlja živce, jači mišice in kite in prija vsem telesnim delom. Drgnjenje in umivanje z Elsafluidom krepi utrjene oči in zabranjuje nahod. — Z vodo razredčen izvrsten za izpiranje grla in ust. Da je Elsafluid povsod tako priljubljen, je storila baš njegova vsestranska uporaba od zunaj in znotraj kot zanesljivo domače sredstvo in kosmetikum. Močnejši, zato boljšega delovanja kot francosko žganje.

Zahlevajte za poizkus v lekarnah in odgovarjajočih prodajalnih mestih. Fellerjev pravi Elsafluid, v poizkusnih steklenicah po 6.—Din., v dvojnatih steklenicah po 9.—Din. ali specialnih steklenicah po 26.—Din. — Po pošti pride tem ceneje, čim več se naroči naenkrat. Z zavojino in poštnino vred stane:

9 poizkusnih ali 6 dvojnatih ali 2 specialni steklenici 61.—Din.
27 18 6 133.—
54 36 12 250.—

Naročila nasloviti razločno takole: Eugen V. Feller, lekarnar v Stubici Donji, Elsatrg št. 241 1549 Hrvatska. Fl. VII.

Ravno se spomnim,

da se

bliža

birma!

Zato

naro-

čite

ilustr.

cenik,

da se prepričate, kje se najcenejše kupuje najlepša birmska darila!

Pri meni dobite:

dobro niklasto žepno uro (3 l. jamstvo) že za . . . Din 88.—
srebrno uro za dečke, dvojni pokrov (5 l. j.) za samo . . . 250.—
srebrno uro za na roko (za dame) (5 l. j.) za samo . . . 220.—
precizno niklasto »Jupiter« uro (10 l. j.) za samo . . . 240.—
pravo niklasto »Omega« uro (10 l. j.) za samo . . . 395.—
pravo niklasto »Doxa« uro (10 l. j.) za samo . . . 340.—
dobro budilko (3 letno jamstvo) za samo . . . 60.—

Vsakdo naj zahteva veliki ilustrirani cenik brezplačno od eksportne tvrdke švicarskih ur:

»Jupiter«, Maribor.

Detajlna prodaja Aleksandrova cesta 27 prej A. Kiffmann,

Eksportni oddelek Aleksandrova cesta 35. 496

Specijalist za ženske bolezni in porodništvo

Med. univ. Dr. Fran Toplak

se je vrnil iz inozemstva in zopet ordinira v Mariboru, Glavni trg 18 od 10.—12. in od 14.—16. ure. 534

Dol

obvezo in glejte nove cene od čevljev:

Boks moški ameriki. Din 159.—
Boks . . . pol šimi . . . 159.—
Boks . . . nizki . . . 149.—
Boks nizki ženski . . . 149.—
Sandali 26—29 . . . 48.—
Sandali 30—35 . . . 62.—
Sandali 36—41 . . . 81.—
Sandali 42—45 . . . 95.—

Naročite takoj čevlje! Pišite takoj po cenik z več 1000 slikami. Industrija čevljev in veletrgovina R. Stermecki, Celje, št. 24. Naročila čez 500 Din poštnine prosto. Kar ne ugaja, se zamenja ali vrne denar. 241

Zadružna gospodarska banka d. d.

Podružnica Maribor.

V lastni novozgrajeni palači, Aleksandrova cesta 6, pred frančiškansko cerkvijo.

Izvršuje vse bančne posle najkulantneje. — Najvišje obrestovanje vlog na knjižice in v tekočem računu.

Pooblaščen prodajalec srečk državne razredne loterije.

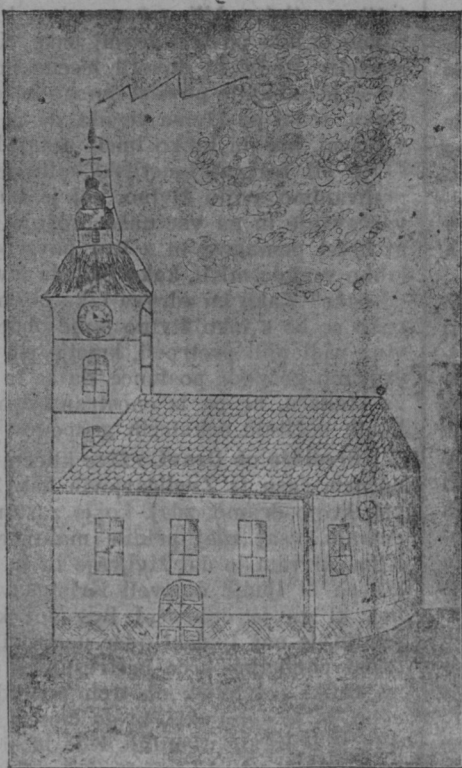

Najučinkovitejše zdraviljenje golše (krofa).

Med najvažnejšimi odkritjimi je zdraviljenje golše in debelega vratu s pomočjo zdravilne z jodom prepojene soli. Znameniti dunajski učitelj dr. vit. Wagner von Jauregg in mnogi drugi zdravniki se sklicujejo na odnosna izkustva in objavljajo neštne slučaje ozdravljenja. Tako so n. pr. v neki švicarski bolnici bolniki na golši oboleli v celih pokrajinah rešeni tega zla. Gre obenem za popolnoma neškodljivo pitno kuro, ki tudi na občno stanje izvrstno učinkuje. Naše zdravilne soli so osvobodile več tisoč ljudi golše in debelega vratu. Zahtevajte naša »Poročila« o zdravljenju s soljo in pitjem, čemu vsak zdravnik zelo rad privoli. — Ustanovili smo v vseh državah postaje za razpošiljanje in pošljemo vam

popolnoma zastoni naš opis, ki Vas bo gotovo zanimal. Dopisnica zadostuje in takoj dobite zahtevano. August Märzke, Berlin, Wilmsdorf, Bruchsalerstrasse 5, 938 Abt.

Inserirajte!

J. Kramberger

kleparski mojster

Sv. Ana v Slov. goricah

se vljudno priporoča vlč. duhovščini in slavnemu občinstvu za vsa v kleparsko obrt spadajoča dela kakor: kritje zvonikov, popravo in barvanje streh, brez stolpov ali ruštev. Nadalje natika nove strelovode in popravlja stare.

Delo je točno in trpežno!

Fran Strupi, Celje

Vam priporoča svojo bogato zalogo steklene in pocelanske posode, svetilk, ogledal, raznovrstnih šip, lepih okvirov itd. — Prevzema vsakršna steklarska dela. — Najsolidnejše cene in točna postrežba.

Na drobno in na debelo.

Na drobno in na debelo.